

Puolivuosisikatsaus 2019

1.1.-30.6.2019

Yhteenveto Kuntarahoitus-konsernin alkuvuodesta 2019

Katsauskauden liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia pieneni 2,9 % ollen 90,0 miljoonaa euroa (92,7 miljoonaa euroa). Arvostukset huomioiden liikevoitto oli 33,7 miljoonaa euroa (124,4 miljoonaa euroa).

Konsernin korkokate oli edellisen vuoden tasolla ollen 117,2 miljoonaa euroa (118,0 miljoonaa euroa). Kulut kasvoivat ennakoitusti viime vuodesta. Ne olivat katsauskaudella 30,6 miljoonaa euroa (26,0 miljoonaa euroa), eli 17,5 % suuremmat kuin vuotta aiemmin. Realisoitumattomat arvonmuutokset heikensivät katsauskauden liikevoittoa 56,3 miljoonaa euroa, kun ne vuotta aiemmin paransivat tulosta 31,7 miljoonaa euroa.

Konsernin vakavaraisuus vahvistui edelleen ja CET1-vakavaraisuus oli 69,1 % (66,3 %). Tier 1 - ja kokonaisvakavaraisuus olivat katsauskauden lopussa 91,4 % (88,0 %).

Vähimmäisomavaraisuusaste (leverage ratio) oli kesäkuun lopussa 3,99 % (4,06 %).

Pitkäaikainen asiakasrahoitus kasvoi 3,3 % (1,7 %) ja oli katsauskauden lopussa 23 719 miljoonaa euroa (22 968 miljoonaa euroa). Luku sisältää pitkäaikaisen laina- ja leasingrahoituksen. Uusia lainoja nostettiin tammi-kesäkuussa 1 386 miljoonaa euroa (1 239 miljoonaa euroa). Koko rahoitusportfoliossa ympäristöystävällisten investointien rahoitukseen tarkoitettua vihreää rahoitusta on 1 194 miljoonaa euroa (1 081 miljoonaa euroa).

Pitkäaikainen varainhankinta oli tammi-kesäkuussa 3 432 miljoonaa euroa (3 985 miljoonaa euroa). Varainhankinnan kokonaismäärä oli kesäkuun lopussa 31 822 miljoonaa euroa (30 856 miljoonaa euroa).

Likvidit varat pysyivät lähestulkoon entisellä tasolla ja olivat kesäkuun lopussa 8 554 miljoonaa euroa (8 722 miljoonaa euroa).

Oman pääoman tuotto-% (ROE) laski realisoitumattomien käyvän arvon muutosten seurauksena ja oli 3,60 % (10,76 %).

Näkymät loppuvuodelle 2019: Kuntarahoitus arvioi liikevoiton ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia olevan samantasoinen tai heikompi kuin vuonna 2018, vaikka Kuntarahoituksen alkuvuoden 2019 liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia oli ennakoitua parempi. Vuonna 2018 käyttöön otettu IFRS 9 -tilinpäätösstandardi on lisännyt merkittävästi tulokseen ja suoraan omiin pääomiin kirjattavia realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia, mikä lisää vastaavasti liikevoiton volatiliiteettia. Näkymistä on kerrottu tarkemmin luvussa "Näkymät loppuvuodelle 2019".

Tuloksen vertailulukuna on käytetty vuoden 2018 vastaavan jakson lukua. Taseen ja muiden poikkileikkaustyyppisten erien vertailulukuna on käytetty vuoden 2018 lopun tilannetta ellei toisin mainita.

Avainluvut (konserni)

KONSERNIN AVAINLUVUT:	30.6.2019	31.12.2018	30.6.2018
Liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia (milj. euroa)	90	190	93
Liikevoitto (milj. euroa)	34	190	124
Korkokate (milj. euroa)	117	236	118
Uusi luotonanto (milj. euroa)	1 386	2 953	1 239
Uusi nostettu varainhankinta (milj. euroa)	3 432	7 436	3 985
Taseen loppusumma (milj. euroa)	36 956	35 677	35 521
Ydinpääoma (CET1) (milj. euroa)	1 076	1 065	1 016
Ensisijainen pääoma (Tier 1) (milj. euroa)	1 423	1 413	1 363
Omat varat yhteensä (milj. euroa)	1 423	1 413	1 363
CET1-vakavaraisuus, %	69,1	66,3	61,0
Tier 1 -vakavaraisuus, %	91,4	88,0	81,9
Kokonaisvakavaraisuus, %	91,4	88,0	81,9
Vähimmäisomavaraisuusaste (leverage ratio), %	3,99	4,06	3,97
Oman pääoman tuotto (ROE), %	3,60	10,76	14,56
Kulu-tuottosuhte	0,46	0,19	0,16
Henkilöstö	163	151	147

Liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia

90
miljoonaa €

Tunnuslukujen laskentakaavat on esitetty sivuilla 25–27. Tässä puolivuositiedotuksessa esitetyt luvut ovat Kuntarahoitus-konsernin lukuja ellei toisin ole mainittu. Vaihtoehtoiset tunnusluvut on raportoitu tunnuslukujen laskentakaavojen jälkeen.

Toimitusjohtajan katsaus

Kuntarahoitus täyttää tänä vuonna 30 vuotta.

Viime vuoden loppu oli kansainvälisillä markkinoilla turbulentti, joten siihen nähden vuosi 2019 käynnistyi taloudellisesti yllättävänkin rauhallisissa merkeissä. Markkinoilla ei koettu suuria myllerryksiä, vaikka poliittisissa ja kauppasuhteissa olikin edelleen paljon epävarmuustekijöitä.

Ensimmäisen vuosipuolikkaan lopulla tilanne kiristyi. Kiinan ja USA:n tullikiistat eskaloituivat kauppasodaksi, ja myös Suomen talouskasvun hidastumisesta on näkyvissä entistä enemmän merkkejä. Vastoin odotuksia markkinakorot laskivat entisestään

alkuvuoden aikana. USA:ssa keskuspankki laski myöhemmin markkinoiden odotusten mukaisesti ohjauskorkoaan. Myös EKP on luvannut toimia talouskasvun vauhdittamiseksi.

Kuntarahoituksen toiminnassa vuoden 2019 ensimmäiset kuusi kuukautta sujuivat liiketoiminnan osalta odotusten mukaisesti. Kuntarahoitus on viime vuosina panostanut paljon asiakkaiden muuttuviin palvelutarpeisiin vastaamiseen. Tänä vuonna palkkasimme yhtiömme historian ensimmäisen pääekonomin, jonka keskeinen tehtävä on tarjota asiakkaillemme näkemystä markkinoiden kehityksestä ja sen vaikutuksista talouteen ja rahoitusmarkkinoihin. Olemme myös aktiivisesti kasvattaneet palveluvalikoimaamme. Leasingrahoitus on ollut tervetullut rahoitusvaihtoehto, ja vihreä rahoitus kiinnostaa yhä laajenevaa asiakuntaa: molemmat ovat selvästi vakiinnuttaneet asemansa ja syventäneet Kuntarahoituksen asiakassuhteita. Rahoituksen kysyntä säilyikin hyvällä tasolla sekä kuntien että sosiaalisen asuntotuotannon segmenteissä.

Perusliiketoiminta jatkui siis vahvana, mutta tulosta heikensi vuoden 2018 alussa käyttöön otettujen tilinpäätösperiaatteiden tuoma volatiliiteetti rahoitusinstrumenttien realisoitumattomien käyvän arvon muutoksissa.

Suomen uusi hallitus aloitti työnsä kesäkuussa. Maan sosiaali- ja terveystalouden järjestämisen ja tuottamisen rakenneuudistus kaatui edellisen hallituksen kaudella, mutta maakuntamalliin perustuva sote-uudistus on myös uuden hallituksen agendalla. Uudistusta tarvitaan kipeästi: varsinaisten päätösten lisäksi myös toimeenpano tulisi saada käyntiin alkaneella hallituskaudella.

Tällä kertaa sote-uudistuksen rahoituskeskusteluissa tulee huomioida käyttömenojen lisäksi myös se, miten sote-palveluissa tarvittujen tila-, infra- ja laiteinvestointien rahoitus järjestetään. Kuntarahoituksen ja Kuntien takauskeskuksen muodostama varainhankintamalli on osoittanut toimivuutensa kunta- ja asuntosektorin rahoituksessa, ja sitä kannattaa hyödyntää sote-investoinneissa jatkossakin.

Uuden hallituksen agendalla on merkittäviä infrahankkeita. Näiden hankkeiden rahoittamiseen kannattaa hyödyntää olemassa olevaa varainhankintajärjestelmää. Kuntarahoituksen osallistuminen maakuntien sote-investointien tai valtakunnallisten infrahankkeiden rahoitukseen edellyttäisi muutoksia nykyiseen Kuntien takauskeskusta koskevaan lakiin.

Uusi hallitus lupaa lisää vauhtia kohtuuhintaiseen asuntotuotantoon. Maankäytön, asumisen ja liikenteen MAL-sopimusmenettelyn laajeneminen aiempaa useampaan kaupunkiseutuun vahvistaa maakuntien kasvukeskusten vetovoimaa, kun työsäkäyville on tarjolla kohtuuhintaisia asuntoja. Suomalainen sosiaalisen asuntotuotannon malli mahdollistaa talouden kasvun parantamalla työvoiman saatavuutta, mutta se on myös keskeinen tapa lisätä yhteiskunnan yhdenvertaisuutta ja estää sosiaalista eriytymistä. Kuntarahoitus on ylivoimaisesti suurin sosiaalisen asuntotuotannon rahoittaja Suomessa.

Katsauskauden aikana on julkistettu uutta pankkisääntelyä. Laajan sääntelyuudistuksen yhtenä tavoitteena on tulevaisuudessa lieventää Kuntarahoituksen tapaisten julkisten kehitysluottolaitosten vähimmäisomavaraisuusaste- eli leverage ratio -vaatimusta. Muutosten lopullinen vaikutus tarkentuu kuitenkin vasta valvontaviranomaisen eli EKP:n kanssa käytävien mahdollisten keskustelujen jälkeen.

Kuntarahoitus täyttää tänä vuonna 30 vuotta. Toukokuussa julkaistussa Kauppalehden vuosittaisessa pankkivertailussa Kuntarahoitus arvioitiin toista kertaa peräkkäin Suomen parhaaksi pankiksi. Kuntarahoitus on sitoutunut työyhteisö, ja meitä motivoi yhteinen missiomme suomalaisen yhteiskunnan tulevaisuuden menestystekijöiden rakentamisesta. Kiitokset onnistumisista kuuluvat siksi sekä asiakkaillemme, joiden kanssa teemme tätä työtä tiiviissä yhteistyössä, että koko henkilökunnalle.

Helsingissä 15.8.2019
Esa Kallio
Toimitusjohtaja

Sisältö

Kuntarahoitus-konsernin toiminta katsauskaudella 1.1.–30.6.2019

- 6 Toimintaympäristö alkuvuonna 2019
- 7 Konsernin tulos
- 9 Konsernin tase
- 10 Rahoitus ja muut asiakkaille tarjottavat palvelut
- 11 Varainhankinta ja likviditeetin hallinta
- 11 Kuntarahoituksen luottoluokitukset
- 12 Vakavaraisuus
- 19 Riskienhallinta
- 20 Hallinnointikäytäntö
- 21 Katsauskauden jälkeiset tapahtumat
- 21 Näkymät loppuvuodelle 2019
- 22 Tunnusluvut

Kuntarahoitus-konsernin puolivuosisikatsaus 1.1.–30.6.2019

- 33 Tuloslaskelma
- 34 Laaja tuloslaskelma
- 35 Tase
- 37 Laskelma oman pääoman muutoksista
- 39 Rahavirtalaskelma
- 40 Liitetiedot

Toimintaympäristö alkuvuonna 2019

Vuoden 2019 ensimmäisellä puolikkaalla Suomen talouden kasvu jatkoi hidastumistaan. Työllisyys kehittyi edelleen myönteisesti, mutta useimmat muut talouden mittarit heikkenivät. Suomi on erittäin riippuvainen kansainvälisen talouden kehityksestä, ja sitä leimasi etenkin kauden loppupuolella kansainvälisen talouden yleinen epävarmuus.

Suomessa järjestettiin eduskuntavaalit toukokuussa 2019. Kuntien ja sairaanhoitopiirien keskuudessa investointien suunnittelua on vaikeuttanut epätietoisuus sosiaali- ja terveyspalvelujen uudistukseen ja alan investointeihin liittyen. Kesäkuussa aloittanut maan uusi hallitus ilmoitti jatkavansa sote-uudistuksen valmistelua.

Kansainvälisillä pääomamarkkinoilla kehitys oli alkuvuonna melko rauhallinen verrattuna vuodenvaihdetta edeltäneeseen turbulenssiin. Vuosipuolikkaan loppua kohden epävarmuus kuitenkin lisääntyi. Sitä aiheuttivat globaaleilla markkinoilla ennen kaikkea suurvaltojen välinen kauppasota ja Euroopassa Ison-Britannian EU-eroon liittyvät ratkaisemattomat kysymykset.

Vieli vuoden alussa korkotason ennakoitiin lähtevän hienoiseen nousuun, mutta markkinakorot laskivatkin alkuvuoden aikana ja koronnoisodotukset ovat siirtyneet pitemmälle tulevaisuuteen. Tämä on herättänyt huolta erityisesti Euroopassa talouskasvun samanaikaisen hidastumisen vuoksi.

Tulos ja tase

KONSERNIN TULOS	1-6/2019	1-6/2018	Muutos, %	1-12/2018
Miljoonaa euroa				
Korkokate	117,2	118,0	-0,7	236,3
Muut tuotot	3,3	0,8	301,2	1,9
Tuotot yhteensä	120,5	118,8	1,4	238,2
Palkkiokulut	-2,0	-2,0	0,9	-4,2
Henkilöstökulut	-8,9	-7,7	15,2	-15,2
Muut hallintokulut	-6,8	-5,4	24,8	-12,0
Poistot ja arvonalentumiset	-2,1	-1,2	77,8	-2,3
Liiketoiminnan muut kulut	-10,9	-9,7	11,4	-15,4
Kulut yhteensä	-30,6	-26,0	17,5	-49,1
Odotettavissa olevat luottotappiot	0,1	-0,1	-161,3	0,6
Liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia	90,0	92,7	-2,9	189,6
Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset	-56,3	31,7	-277,7	0,4
Liikevoitto	33,7	124,4	-72,9	190,0

Yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summaluvusta johtuen pyöristyksestä.

Konsernin tulos

Liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia

Konsernin perusliiketoiminta jatkui vahvana alkuvuoden 2019 aikana. Kuntarahoitus-konsernin liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia oli katsauskauden aikana 90,0 miljoonaa euroa (92,7 miljoonaa euroa). Liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia laski vertailukaudesta 2,7 miljoonaa euroa. Tähän vaikutti erityisesti ennakoitun mukaisesti kasvaneet kulut.

Korkokate oli 117,2 miljoonaa euroa (118,0 miljoonaa euroa). Konsernin korkokatteessa ei ole huomioitu tulosvaikutteisesti AT1-pääomallainan korkokuluja, sillä konsernissa pääomallaina käsitellään oman pääoman ehtoisena instrumenttina. Pääomallainan korkokulut käsitellään osingonjaon tavoin voittovarojen vähennyksenä omassa pääomassa vuosittain koronmaksun toteutuessa.

Konsernin kulut kasvoivat 17,5 % vertailukauteen nähden ja olivat katsauskaudella 30,6 miljoonaa euroa (26,0 miljoonaa euroa).

Palkkiokulut olivat 2,0 miljoonaa euroa (2,0 miljoonaa euroa) ja ne koostuvat pääasiassa maksetuista takauspalkkioista, säilytyspalkkioista sekä varainhankintaohjelmien ylläpitokuluista.

Tulos ja tase

Hallintokulut olivat 15,7 miljoonaa euroa (13,1 miljoonaa euroa). Tästä henkilökuluja oli 8,9 miljoonaa euroa (7,7 miljoonaa euroa) ja muita hallintokuluja 6,8 miljoonaa euroa (5,4 miljoonaa euroa). Hallintokuluja on kasvattanut erityisesti henkilöstön määrän kasvu konsernin emoyhtiössä. Keskimääräinen henkilöstömäärä oli katsauskaudella 9 % suurempi kuin vuotta aiemmin. Yhtiö on panostanut merkittävästi asiakaspalvelun ja palvelutarjonnan kehittämiseen, minkä lisäksi henkilöstön määrää on kasvattanut pankkisääntelystä johtuva jatkuva tarve kehittää yhtiön riskienhallintaa, hallintoa ja prosesseja. Kuntarahoitus vastaa tulevaisuuden haasteisiin modernisoimalla järjestelmiään, minkä vuoksi myös järjestelmäkehitys on kasvattanut hallintokuluja. Katsauskauden aikana Kuntarahoitus solmi ulkoistamissopimukset liittyen loppukäyttäjä- ja infrapalveluihin sekä liiketoimintajärjestelmien operointiin toimintavarmuuden varmistamiseksi sekä palveluiden ajallisen saatavuuden parantamiseksi.

Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä olivat katsauskauden lopussa 2,1 miljoonaa euroa (1,2 miljoonaa euroa).

Liiketoiminnan muut kulut kasvoivat 11,4 % vertailukaudesta 10,9 miljoonaan euroon (9,7 miljoonaa euroa). Liiketoiminnan muiden kulujen kasvu johtuu pääosin järjestelmien ja prosessien kehittämiseen liittyvistä kuluista. Kriisinhallintarahaston vakausmaksu on kirjattu kokonaan kuluksi katsauskaudella sekä vertailukaudella.

IFRS 9 -standardin mukaisesti laskettujen odotettavissa olevien luottotappioiden (ECL) määrä laski katsauskauden aikana ja tulokseen kirjattu muutos oli kesäkuun lopussa 0,1 miljoonaa euroa (-0,1 miljoonaa euroa).

Konsernin kokonaistulos ja realisoitumattomat käyvän arvon muutokset

Konsernin liikevoitto tammi-kesäkuussa 2019 huomioiden realisoitumattomat käyvän arvon muutokset oli 33,7 miljoonaa euroa (124,4 miljoonaa euroa). Alkuvuoden aikana realisoitumattomat käyvän arvon muutokset heikensivät Kuntarahoituksen liikevoittoa 56,3 miljoonaa. Vuotta aiemmin edellä mainitut muutokset paransivat yhtiön tulosta 31,7 miljoonaa euroa. Realisoitumattomat arvomuutokset selittävät konsernin 90,6 miljoonan euron liiketuloksen heikentymisestä 88,0 miljoonaa euroa. Tammi-kesäkuussa suojauslaskennan nettotulos oli -26,5 miljoonaa euroa (37,8 miljoonaa euroa) ja realisoitumattomat arvopaperikaupan nettotuotot olivat -29,8 miljoonaa euroa (-6,1 miljoonaa euroa).

Konsernin muihin laajan tuloksen eriin kirjattiin realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia 14,4 miljoonaa euroa (20,6 miljoonaa euroa). Katsauskauden aikana merkittävien muihin laajan tuloksen eriin vaikuttanut erä oli nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvelkojen laskennallisen oman luottoriskin muutoksesta aiheutuva käyvän arvon muutos 13,9 miljoonaa euroa (3,7 miljoonaa euroa). Suojauskustannuksen arvomuutos (Cost-of-Hedging) oli -0,3 miljoonaa euroa (20,0 miljoonaa euroa).

Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset supistivat katsauskaudella konsernin omaa pääomaa verovaiikutukset huomioon ottaen -33,7 miljoonaa euroa (41,8 miljoonaa euroa) ja vakavaraisuuslaskennan mukaista ydinpääomaa (CET1) verovaiikutukset huomioon ottaen -42,9 miljoonaa euroa (39,3 miljoonaa euroa).

Vuoden 2018 alussa käyttöönotettu IFRS 9-standardi ja siihen liittyneet laadinta- ja arvostusperiaatteiden muutokset ovat lisänneet merkittävästi realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia. Arvonmuutokset heijastavat raportointiajankohdan markkinaolosuhteiden tilapäisiä vaikutuksia rahoitusinstrumenttien arvostustasoihin ja realisoitumattomat arvomuutokset voivat vaihdella merkittävästi raportointikausittain aiheuttaen aikaisempaa enemmän volatiliiteettia tulokseen, omaan pääomaan sekä vakavaraisuuslaskennan omiin varoihin.

Riskienhallintaperiaatteiden mukaisesti Kuntarahoitus suojaa taloudellisessa mielessä korko-, valuuttakurssi- ja muut markkina- ja hintariskit johdannaisilla. Sopimusten mukaiset kassavirrat on suojattu, mutta johtuen yleisesti käytössä olevista arvostusmenetelmistä, käyvän arvon muutokset eroavat rahoitusinstrumentin ja sitä suojaavan johdannaisen välillä. Korkokäyrän muodon ja luottoriskispreadien muutokset eri valuutoissa vaikuttavat arvostuksiin, minkä seurauksena suojattujen varojen ja velkojen sekä suojaavien instrumenttien käyvät arvot käyttäytyvät eri tavoin. Arvostuserot eivät käytännössä realisoitu kassaperusteisesti, koska Kuntarahoitus pitää laina- ja varainhankintasopimukset sekä niihin liittyvät suojaavat johdannaisinstrumentit lähtökohtaisesti eräpäivään asti. Katsauskauden realisoitumattomiin käyvän arvon muutoksiin ovat vaikuttaneet erityisesti yhtiön keskeisillä varainhankintamarkkinoilla tapahtuneet korko-odotusten muutokset.

Konsernin efektiivinen veroaste oli katsauskaudella 20,05 % (20,03 %). Konsernin katsauskauden tulos oli 27,0 miljoonaa euroa (99,5 miljoonaa euroa). Konsernin oman pääoman tuotto-% (ROE) oli katsauskauden lopussa 3,60 % (10,76 %). Ilman katsauskaudella kirjattuja realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia ROE oli 9,63 % (10,74 %).

Tulos ja tase

KONSERNIN TASE	30.6.2019	31.12.2018	Muutos, %
Miljoonaa euroa			
Käteiset varat	3 470	3 522	-1,5
Saamiset luottolaitoksilta	1 202	1 381	-12,9
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	23 719	22 968	3,3
Saamistodistukset	5 949	5 863	1,5
Johdannaissopimukset	2 200	1 539	43,0
Muut varoihin sisältyvät erät	415	405	2,5
Varat yhteensä	36 956	35 677	3,6
Velat luottolaitoksille	1 071	823	30,2
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	3 949	3 871	2,0
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	27 807	26 902	3,4
Johdannaissopimukset	2 122	2 205	-3,8
Muut velkoihin sisältyvät erät	502	390	28,8
Oma pääoma	1 506	1 486	1,3
Velat ja oma pääoma yhteensä	36 956	35 677	3,6

Konsernin tase

Konsernin tase kasvoi vuoden 2018 lopusta 3,6 % (2,3 %) ollen katsauskauden lopussa 36 956 miljoonaa euroa (35 677 miljoonaa euroa). Kasvu taseen varoissa johtuu pääosin antolaina- ja leasingkannan kasvusta. Velkaerissä taseen kasvu näkyy varainhankinnan erissä veloissa luottolaitoksille, veloissa yleisölle ja julkisyhteisöille sekä yleiseen liikkeeseen lasketuissa velkakirjoissa.

Oma pääoma oli kesäkuun lopussa 1 506 miljoonaa euroa (1 486 miljoonaa euroa) sisältäen AT1-pääomalainan 347 miljoonaa euroa (347 miljoonaa euroa). Omaa pääomaa kasvatti tilikauden tulos. Lisäksi konsernin omasta pääomasta on vähennetty AT1-pääomainstrumentin korkoja koronmaksun yhteydessä huhtikuussa 12,6 miljoonaa euroa (12,6 miljoonaa euroa) verovaikutus huomioiden sekä maksetut osingot 6,3 miljoonaa euroa (6,3 miljoonaa euroa) Kuntarahoituksen osakkeenomistajille.

Rahoitus ja muut asiakkaille tarjottavat palvelut

Kuntarahoitus on panostanut vahvasti palvelujensa kehittämiseen, digitalisaation mahdollisuuksien hyödyntämiseen ja yhtiön omien prosessien kehittämiseen.

Rahoitus ja muut asiakkaille tarjottavat palvelut

Kuntarahoituksen asiakkaita ovat kunnat ja kuntayhtymät, niiden määräysvallassa olevat yhteisöt sekä Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen ARAn nimeämät yleishyödylliset yhteisöt ja kohteet. konserni tarjoaa asiakkailleen monipuolisia rahoitukseen liittyviä palveluja ja on asiakassegmenteissään selvästi suurin yksittäinen rahoittaja.

Uusia lainoja nostettiin alkuvuoden aikana edellisvuoden vastaavaa ajankohtaa enemmän, 1 386 miljoonaa euroa (1 239 miljoonaa euroa). Alkuvuoden aikana nostettujen lainojen määrä kasvoi 11,9 % (18,4 %) vertailukauteen nähden. Uudesta luotonannosta kuntasektorille suuntautui 65,0 % (58,5 %) ja valtion tukemaan sosiaaliseen asuntotuotantoon 35,0 % (41,5 %). Luotonannon kokonaismäärä oli kesäkuun lopussa 23 019 miljoonaa euroa (22 354 miljoonaa euroa), josta kuntasektorin lainojen määrä oli 12 536 miljoonaa euroa (12 131 miljoonaa euroa) ja valtion tukeman sosiaalisen asuntotuotannon lainojen määrä 10 483 miljoonaa euroa (10 223 miljoonaa euroa).

Lainarahoituksen lisäksi Kuntarahoituksen leasingrahoitus lisää tasaisesti suosiotaan myös suurissa investoinneissa kuten rakennuksissa, joihin kiinteistöleasing tarjoaa vaihtoehtoisen rahoitusmuodon. Kuntarahoituksen leasingkanta oli kesäkuun lopussa 700 miljoonaa euroa (614 miljoonaa euroa).

Kuntarahoitus on viime vuosina panostanut vahvasti toimintansa ja palvelujensa kehittämiseen. Kehittämistyöllä vastataan asiakkaiden muuttuviin palvelutarpeisiin, hyödynnetään digitalisaation antamia mahdollisuuksia ja kehitetään yhtiön omia prosesseja muun muassa tehokkuuden, vastuullisuuden ja riskienhallinnan näkökulmasta.

Kuntarahoituksen tavoitteena on olla omilla asiakassegmenteissään rahoituksen paras asiantuntija muuttuvissa olosuhteissa. Tähän tavoitteeseen vastaamiseksi yhtiö on mm. panostanut paljon Apollo-palvelun kehittämiseen. Digitaalinen Apollo-palvelu auttaa asiakkaita kokonaisvaltaisesti erilaisissa rahoitussalkun hallintaan ja talouden suunnitteluun liittyvissä analyysi- ja raportointitarpeissa. Palvelun sisältöä ja ominaisuuksia laajennetaan jatkuvasti asiakkailta tulleiden toiveiden mukaisesti.

Kuntarahoitus on myöntänyt ympäristöinvestointeihin vihreää rahoitusta vuodesta 2016. Kesäkuun 2019 lopussa Kuntarahoituksen vihreän rahoituksen kanta oli 1 194 miljoonaa euroa (1 081 miljoonaa euroa). Vihreän rahoituksen piiriin on hyväksytty hankkeita noin 1 269 miljoonan euron edestä, mutta tästä summasta osa on vielä nostamatta. Tammikuussa 2019 Kuntarahoitus jakoi rahoitusta saaneiden asiakkaiden keskuudessa ensimmäistä kertaa Vihreän edelläkävijän palkinnon. Palkinto myönnettiin Joensuun kaupungille tunnustuksena sen pitkäjänteisistä panostuksista ympäristövaikutusten minimoimiseen. Palkinnolla ja vihreällä rahoituksella Kuntarahoitus haluaa vauhdittaa kuntien siirtymää hiilineutraaliin yhteiskuntaan. Yhtiö voi myöntää vihreille hankkeille marginaalialennuksen.

Kuntarahoituksen täysin omistama tytäryhtiö Inspira on erikoistunut kuntien ja sosiaalisen asuntotuotannon rahoituksen neuvonantopalveluihin. Asiakasyhteistyötä tehdään entistä tiiviimässä yhteistyössä emoyhtiön rahoitustoiminnon ja Inspiran asiantuntijoiden kesken. Alkuvuonna Inspiran toimeksiannot ovat kattaneet muun muassa kuntien rakennusinvestointien elinkaarimallikilpailutusten järjestämistä sekä rakennusinvestointien toteutus- ja rahoitusmallien vertailua. Samoin sairaanhoitopiireille

Varainhankinta ja likviditeetin hallinta

on tehty sairaalainvestointien toteutus- ja rahoitusvaihtoehtojen vertailua. Inspira avusti konsernin asiakkaita myös energiatehokkuusinvestoinneissa, yritysjärjestelyissä ja palvelutuotannon organisointimuotoselvityksissä. Inspiran liikevaihto tammi–kesäkuussa oli 2,0 miljoonaa euroa (1,2 miljoonaa euroa). Alkuvuoden liiketulos oli 0,3 miljoonaa euroa (-0,1 miljoonaa euroa).

Varainhankinta ja likviditeetin hallinta

Alkuvuonna tilanne kansainvälisillä markkinoilla oli melko rauhallinen vuodenvaihdetta edeltäneen epävakauden jälkeen. Luottoriskipreemiot ovat kuitenkin kasvaneet selvästi, ja varainhankinnan marginaalit ovat nousseet vuoden takaisesta.

Kaikki Kuntarahoituksen varainhankinta tehdään kansainvälisiltä pääomamarkkinoilta, ja yhtiö hyötyy Suomen ja suomalaisen kuntasektorin erinomaisesta maineesta sijoituskohteena. Kuntarahoitus on pääomamarkkinoilla laajasti tunnettu aktiivinen toimija: tammi–kesäkuussa 2019 tehtiin pitkäaikaisia varainhankintajärjestelyjä yhteensä 84 kappaletta (118).

Kuntarahoituksen varainhankinnan painopiste oli julkisissa järjestelyissä. Tammi–kesäkuussa 2019 Kuntarahoitus teki pitkäaikaisista varainhankintaa 3 432 miljoonaa euroa (3 985 miljoonaa euroa). Viitelainoja laskettiin liikkeeseen sekä euro- että Yhdysvaltain dollarimääräisinä. Maaliskuussa tehty miljardin Yhdysvaltain dollarin viitelaina ylimerkittiin tunnissa kolminkertaisesti, minkä myötä se oli merkintäkirjan koolla mitaten yhtiön historian kysytyin viitelaina dollarimarkkinoilla. Koko varainhankinnan kanta oli kesäkuun 2019 lopussa 31 822 miljoonaa euroa (30 856 miljoonaa euroa).

Osana jälleenrahoitusriskien hallintaa alkuvuoden 2019 aikana on laskettu liikkeeseen joukkovelkakirjalainoja kaiken kaikkiaan 9:ssä eri valuutassa (9). Valuuttojen lisäksi varainhankintaa hajautetaan myös eri markkinoille, eri maturiteetteihin ja eri sijoittajaryhmiin. Yhtiön riskienhallinta on konservatiivista ja kaikki varainhankintaan liittyvät markkinariskit suojataan johdannaissopimuksilla.

Kuntarahoituksen varainhankinnan perustana on hajautuksen lisäksi luotettava, nopea ja joustava toiminta. Valtaosa varainhankinnasta tehdään vakioituina liikkeeseenlaskuina velkaohjelmien alla.

Yhtiön likviditeettitilanne on säilynyt erinomaisena alkuvuoden 2019 aikana. Kuntarahoituksen sijoitustoiminta on yhtiön likviditeettihallintaan liittyvien varojen hoitoa. Sijoitustoiminnalla pyritään minimoimaan maksuvalmiuden ylläpidon aiheuttamia kustannuksia. Varat sijoitetaan likvideihin, hyvän luottoluokituksen omaaviin rahoitusinstrumentteihin, joilla turvataan liiketoiminnan jatkuminen kaikissa markkinatilanteissa.

Kesäkuun 2019 lopussa likvidien varojen kokonaismäärä oli 8 554 miljoonaa euroa (8 722 miljoonaa euroa). Arvopaperisijoitusten kokonaismäärä oli 5 034 miljoonaa euroa (5 146 miljoonaa euroa) ja niiden keskimääräinen luottoluokitus AA (AA). Arvopaperisalkun keskimääräinen maturiteetti oli kesäkuun lopussa 2,3 vuotta (2,1 vuotta).

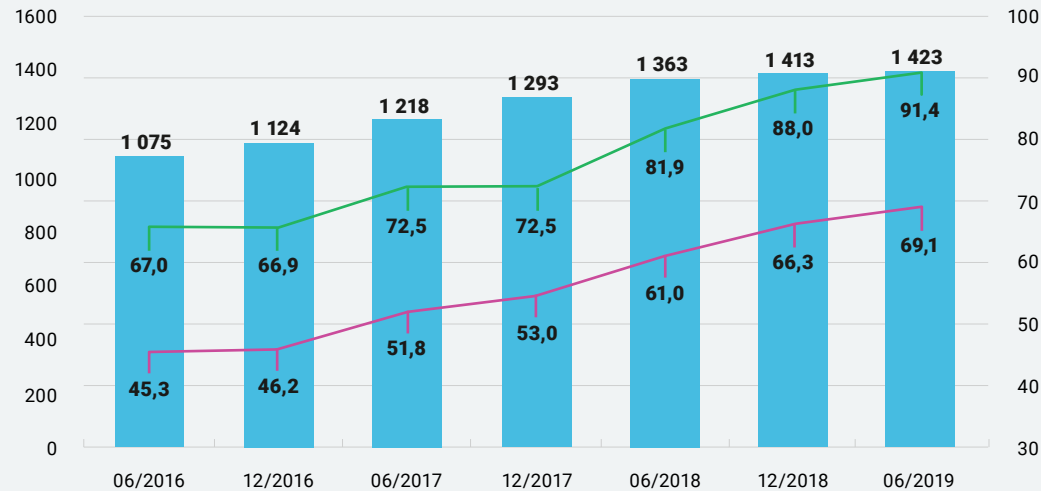
Kuntarahoituksen luottoluokitukset

Luokituslaitos	Pitkäaikainen varainhankinta	Näkyvät	Lyhytaikainen varainhankinta
Moody's Investors Service	Aa1	Vakaat	P-1
Standard & Poor's	AA+	Vakaat	A-1+

Kuntarahoituksen luottoluokitukset vastaavat Suomen valtion luottoluokituksia. Kuntarahoituksen luottoluokitukset eivät ole muuttuneet katsauskaudella.

Vakavaraisuus

Omat varat ja vakavaraisuus

- Omat varat (miljoonaa euroa)
- CET1-vakavaraisuus, %
- Kokonaisvakavaraisuus, %

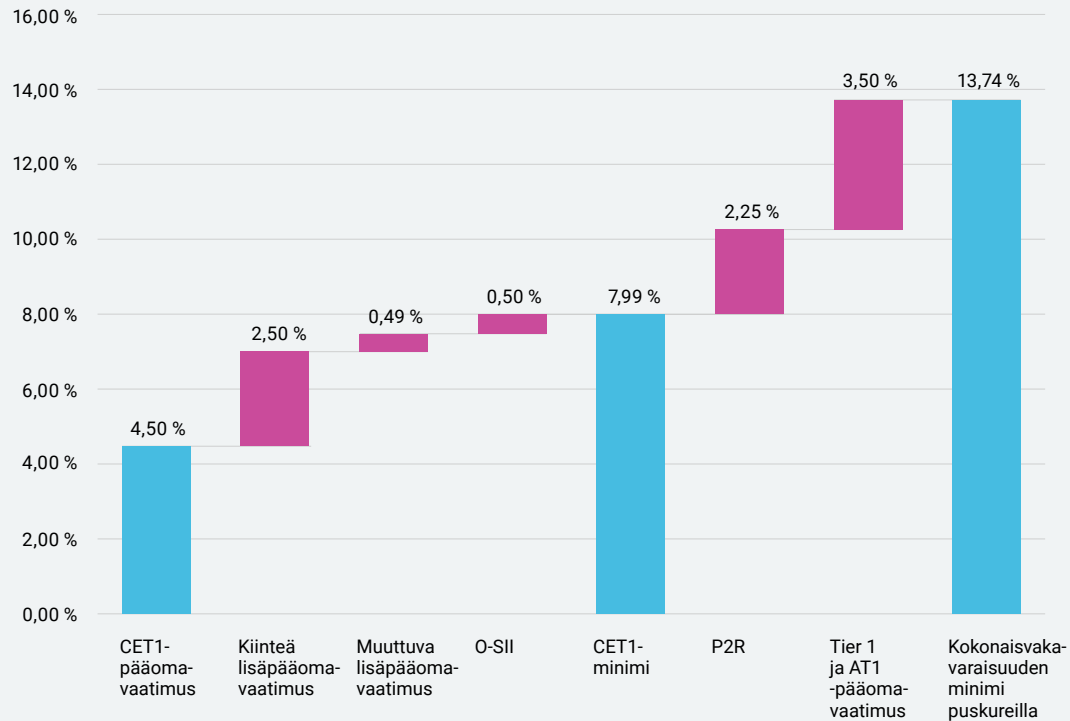
Vakavaraisuus

Kuntarahoitus-konserni

Kuntarahoitus-konsernin kokonaisvakavaraisuus oli 91,4 % kesäkuun 2019 lopussa (88,0 %) ja CET1- vakavaraisuus 69,1 % (66,3 %). Vakavaraisuussuhde nousi vuoden 2018 lopusta 3,4 prosenttiyksikköä johtuen pääosin riskipainotettujen saamisten pienentymisestä. Konsernin vakavaraisuus on pysynyt vahvana ja se ylittää selvästi lakisääteisen ja viranomaisten asettamat vähimmäisvakavaraisuusvaatimukset. Kuntarahoituksen omat varat ylittävät 1 244 miljoonaa euroa (1 221 miljoonaa euroa) laissa määritellyn omien varojen vähimmäismäärän huomioiden voimassaolevat pääomapuskurit.

Vakavaraisuus

Vähimmäispääomavaatimukset ja pääomapuskurit 30.6.2019

Vähimmäispääomavaatimus vakavaraisuudelle on 8 % ja CET1-vakavaraisuudelle 4,5 %. Luottolaitoslain mukainen kiinteä lisäpääomavaatimus on 2,5 % sekä muu rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen (O-SII) lisäpääomavaatimus on Kuntarahoitukselle 0,5 %. Finanssivalvonta tekee päätöksen muuttuvasta lisäpääomavaatimuksesta neljännesvuosittain ja päätti olla asettamatta kesäkuussa 2019 muuttuvaa lisäpääomavaatimusta. Vastuiden maantieteellisen jakauman perusteella määrittyvä luottolaitoskohtainen lisäpääomavaatimus on Kuntarahoitukselle 0,49 %, ja näin ollen CET1-vakavaraisuuden alaraja on 7,99 % ja kokonaisvakavaraisuuden alaraja 11,49 %. Edellä olevien lisäksi Euroopan keskuspankki on asettanut osana vuosittaista valvojan arviota (SREP) Kuntarahoitukselle 2,25 % lisäpääomavaatimuksen (P2R), joka tuli voimaan maaliskuun 2019 alusta. P2R-lisäpääomavaatimuksen huomioiva minimitaso CET1-vakavaraisuudelle oli 10,24 % ja kokonaisvakavaraisuudelle 13,74 % kesäkuun 2019 lopussa.

Finanssivalvonta on tehnyt kesäkuussa 2018 makrovakauspäätöksen rakenteellisista lisäpääomavaatimuksista ja Kuntarahoitukselle on asetettu järjestelmäriskipuskuriin perustuva lisäpääomavaatimus 1,5 %. Tämä uusi vaatimus tuli voimaan 1.7.2019. Järjestelmäriskipuskuri ja O-SII lisäpääomavaatimus ovat rinnakkaisia puskureita, joista sovelletaan suurempaa. Järjestelmäriskipuskurivaatimus tarkistetaan vuosittain ja Finanssivalvonta vahvisti kesäkuussa 2019 pitävänsä ennallaan Kuntarahoituksen vaatimuksen myös 1.7.2020 alkaen. Uusi P2R-lisäpääomavaatimuksen huomioiva minimitaso CET1-vakavaraisuudelle on 11,24 % ja kokonaisvakavaraisuudelle 14,74 % heinäkuun 2019 alusta alkaen.

Vakavaraisuus

OMAT VARAT, KONSERNI (1 000 €)	30.6.2019	31.12.2018
Ydinpääoma (CET1) ennen vähennyksiä	1 136 028	1 118 171
Vähennykset ydinpääomasta	-60 234	-52 715
YDINPÄÄOMA (CET1)	1 075 794	1 065 455
Ensisijainen lisäpääoma ennen vähennyksiä	347 454	347 454
Vähennykset ensisijaisesta lisäpääomasta	-	-
ENSISIJAINEN LISÄPÄÄOMA (AT1)	347 454	347 454
ENSISIJAINEN PÄÄOMA (Tier 1)	1 423 248	1 412 909
Toissijainen pääoma ennen vähennyksiä	-	-
Vähennykset toissijaisesta pääomasta	-	-
TOISSIJAINEN PÄÄOMA (Tier 2)	-	-
OMAT VARAT YHTEENSÄ	1 423 248	1 412 909

Kuntarahoitus-konsernin ydinpääoma (CET1) oli katsauskauden lopussa 1 076 miljoonaa euroa (1 065 miljoonaa euroa) ja ensisijainen pääoma oli 1 423 miljoonaa euroa (1 413 miljoonaa euroa). Toissijaista omaa pääomaa ei ollut ja omat varat yhteensä olivat 1 423 miljoonaa euroa (1 413 miljoonaa euroa). Ydinpääomaan sisältyy puolivuosisajakson 1.1.–30.6.2019 voitto, sillä puolivuosisikatsauksen tulos on ollut yleisluontoisen tarkastuksen kohteena, ja näin ollen jakson voitto voidaan lukea ydinpääomaan Euroopan keskuspankin myöntämän vakavaraisuusasetuksen mukaisen luvan perusteella.

Vakavaraisuus

OMIEN VAROJEN VÄHIMMÄISVAATIMUS, KONSERNI (1 000 €)	30.6.2019		31.12.2018	
	Pääomavaade	Riskipainotetut saamiset	Pääomavaade	Riskipainotetut saamiset
Luotto- ja vastapuoliriski, standardimenetelmä	69 307	866 340	78 128	976 596
Saamiset aluehallinnolta ja paikallisviranomaisilta	150	1 878	353	4 413
Saamiset julkisyhteisöiltä ja julkisoikeudellisilta laitoksilta	1 729	21 608	4 807	60 086
Saamiset kansainvälisiltä kehityspankeilta	526	6 580	951	11 884
Saamiset laitoksilta	44 675	558 440	52 470	655 875
Katetut joukkolainat	19 315	241 436	18 986	237 323
Arvopaperistetut erät	763	9 543	13	165
Sijoitusrahastosijoitukset	81	1 009	88	1 103
Muut erät	2 068	25 846	460	5 746
Markkinariski	3 341	41 762	-	-
Vastuun arvonokaisuriski (CVA VaR), standardimenetelmä	18 090	226 121	19 722	246 528
Operatiivinen riski, perusmenetelmä	33 841	423 016	30 644	383 048
Yhteensä	124 579	1 557 240	128 494	1 606 172

Konsernin riskipainotetut saamiset laskivat 3 % vuoden 2018 lopusta ollen 1 557 miljoonaa euroa katsauskauden lopussa (1 606 miljoonaa euroa). Luotto- ja vastapuoliriskin kokonaisriski pieneni vuoden 2018 lopun 977 miljoonasta eurosta 866 miljoonaa euroon katsauskauden lopussa. Tähän vaikutti erityisesti likvideettisijoitusten määrän sekä riskipainojen pienentymisen. Markkinariski kasvoi 42 miljoonaan euroon ja se koostuu valuuttapositiona. Vertailukauden lopussa valuuttapositiona oli alle 2 % omista varoista, joten markkinariskille ei ole laskettu omien varojen vaatimusta EU:n vakavaraisuusasetuksen artiklan 351 mukaisesti. Vastuun arvonokaisuriski laski 226 miljoonaan euroon (247 miljoonaa euroa). Keskusvastapuoliselvitetävien johdannaisten määrä kasvoi merkittävästi alkuvuoden aikana, joka puolestaan laski vastuun arvonokaisuriskin piirissä olevien johdannaisten vastuiden määrää. Operatiivisen riskin vasta-arvo kasvoi 10,4 % 423 miljoonaan euroon johtuen tuottoindikaattorin kasvusta (383 miljoonaa euroa).

Kuntarahoitus-konserni julkistaa samanaikaisesti tämän puolivuosisikatsauksen kanssa tästä katsauksesta erillisen riskienhallintaa ja vakavaraisuutta koskevia tietoja sisältävän Pilari III -raportin, joka on saatavilla yhtiön verkkosivuilla englanniksi.

Vakavaraisuus

OMAT VARAT, EMOYHTIÖ (1 000 €)	30.6.2019	31.12.2018
Ydinpääoma (CET1) ennen vähennyksiä	1 134 534	1 117 133
Vähennykset ydinpääomasta	-60 264	-52 769
YDINPÄÄOMA (CET1)	1 074 270	1 064 363
Ensisijainen lisäpääoma ennen vähennyksiä	348 649	348 406
Vähennykset ensisijaisesta lisäpääomasta	-	-
ENSISIJAINEN LISÄPÄÄOMA (AT1)	348 649	348 406
ENSISIJAINEN PÄÄOMA (Tier 1)	1 422 919	1 412 770
Toissijainen pääoma ennen vähennyksiä	-	-
Vähennykset toissijaisesta pääomasta	-	-
TOISSIJAINEN PÄÄOMA (Tier 2)	-	-
OMAT VARAT YHTEENSÄ	1 422 919	1 412 770

Emoyhtiö

Emoyhtiön kokonaisvakavaraisuus oli 93,4 % kesäkuun 2019 lopussa (89,4 %) ja CET1- vakavaraisuus 70,5 % (67,3 %). Ydinpääoma oli katsauskauden lopussa 1 074 miljoonaa euroa (1 064 miljoonaa euroa) ja ensisijainen pääoma oli 1 423 miljoonaa euroa (1 413 miljoonaa euroa). Toissijaista omaa pääomaa ei ollut ja omat varat yhteensä olivat 1 423 miljoonaa euroa (1 413 miljoonaa euroa).

Vakavaraisuus

OMIEN VAROJEN VÄHIMMÄISVAATIMUS, EMOYHTIÖ (1 000 €)	30.6.2019		31.12.2018	
	Pääomavaade	Riskipainotetut saamiset	Pääomavaade	Riskipainotetut saamiset
Luotto- ja vastapuoliriski, standardimenetelmä	69 337	866 713	78 249	978 115
Saamiset aluehallinnolta ja paikallisviranomaisilta	150	1 878	353	4 413
Saamiset julkisyhteisöiltä ja julkisoikeudellisilta laitoksilta	1 729	21 608	4 807	60 086
Saamiset kansainvälisiltä kehityspankeilta	526	6 580	951	11 884
Saamiset laitoksilta	44 664	558 297	52 466	655 825
Katetut joukkolainat	19 315	241 436	18 986	237 323
Arvopaperistetut erät	763	9 543	13	165
Sijoitusrahastosijoitukset	81	1 009	88	1 103
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset	131	1 639	131	1 639
Muut erät	1 978	24 722	454	5 676
Markkinariski	3 341	41 762	-	-
Vastuun arvonokaisuriski (CVA VaR), standardimenetelmä	18 090	226 121	19 722	246 528
Operatiivinen riski, perusmenetelmä	31 081	388 508	28 487	356 092
Yhteensä	121 848	1 523 105	126 459	1 580 735

Vähimmäisomavaraisuusaste ja maksuvalmiusvaatimus

Kuntarahoituksen vähimmäisomavaraisuusaste (leverage ratio) oli katsauskauden lopussa 3,99 % (4,06 %) laskettuna tällä hetkellä voimassa olevia laskentaperiaatteita noudattaen. Vähimmäisomavaraisuusasteen laskuun vaikutti katsauskauden negatiiviset realisoitumattomat käyvän arvon muutokset. Vähimmäistaso vähimmäisomavaraisuusasteelle on 3 % ja vaade astuu voimaan kesäkuussa 2021.

Maksuvalmiusvaatimus (Liquidity Coverage Ratio, LCR) oli kesäkuun lopussa 207 % (177 %). Maksuvalmiusvaatimuksen vähimmäistaso on 100 %.

Kuntarahoitus varautuu myös pysyvän varainhankinnan vaatimukseen (Net Stable Funding Ratio, NSFR), joka tulee voimaan kesäkuussa 2021.

Tulevat muutokset pääomia koskevassa sääntelyssä

Pitkään valmisteilla olleet pankkien vakavaraisuussäätelyä koskevat muutokset (CRR II ja CRD V) hyväksyttiin Euroopan parlamentissa huhtikuussa 2019 ja suurelta osin nämä muutokset tulevat sovellettavaksi kesäkuussa 2021. Tähän muutospakettiin sisältyy myös vähimmäisomavaraisuusastetta (leverage ratio) koskeva vaatimus, jonka mukaisesti luottolaitoksen vähimmäisomavaraisuusasteen tulee olla vähintään 3 %. Kuntarahoitus on valmistautunut usean vuoden ajan vähimmäisomavaraisuusvaatimuksen käyttöönottoon, ja sen vähimmäisomavaraisuusaste ylittää vaaditun 3 % tason ollen kesäkuun lopussa 3,99 % (4,06 %).

Vahvistetun sääntelyn mukaan julkinen kehitysluottolaitos (public development credit institution) voi kesäkuusta 2021 lähtien vähentää vähimmäisomavaraisuusasteen laskennassa valtiolta ja kunnilta olevat saatavat. Muutoksella odotetaan olevan positiivinen vaikutus Kuntarahoituksen vähimmäisomavaraisuusasteeseen. Muutosten lopullinen vaikutus tarkentuu kuitenkin vasta valvontaviranomaisen eli EKP:n kanssa käytävien mahdollisten keskustelujen jälkeen. Muiden muutospakettiin sisältyvien muutosten vaikutukset vähimmäisomavaraisuusasteeseen ovat alustavien arvioiden mukaan merkitykseltään vähäisempiä.

Muutospaketin ei arvioida muuttavan olennaisesti Kuntarahoituksen vakavaraisuusasetmaa. Kuntarahoitus-konsernin CET1-suhde oli kesäkuun lopussa erittäin korkea 69,1 %, CRR II ja CRD V:n voimaantulon jälkeenkin CET1-suhteen arvioidaan säilyvän erittäin korkealla tasolla.

Kriisinratkaisusta annetun lain mukaiset velat

Kuntarahoituksen kriisinratkaisuviranomainen on EU:n yhteinen kriisinratkaisuneuvosto (Single Resolution Board, SRB). Yhteinen kriisinratkaisuneuvosto on tällä hetkellä päättänyt olla asettamatta Kuntarahoitukselle sitovaa omien varojen ja alentamiskelpoisten velkojen vähimmäismäärää koskevaa vaatimusta (Minimum Requirement for own funds and Eligible Liabilities, MREL), vaan katsoo, Kuntarahoituksen liiketoimintamallin huomioiden, että yhtiön kriisitilanteeseen sovelletaan kansallisia lakisääteisiä menettelyjä. Päätös on Kuntarahoituksen kannalta positiivinen, ja se tunnistaa hyvin yhtiön liiketoiminnan erityispiirteet, kuten Kuntien takauskeskuksen takauksen yhtiön liikkeeseenlaskemille joukkovelkakirjalainoille. Kriisinratkaisuneuvosto on alustavasti arvioinut, että myöhemmin Kuntarahoitukselle voidaan asettaa sääntelyn edellyttämä sitova vaatimus, joka vastaa yhtiön vakavaraisuusvaadetta ja sitä koskevia sitovia puskureita.

Riskienhallinta

Riskienhallinta

Kuntarahoituksen liiketoiminta edellyttää riittäviä riskienhallintamekanismeja, joilla varmistetaan yhtiön riskiaseman säilyminen hallituksen vahvistamissa puitteissa. Kuntarahoitus soveltaa riskienhallinnassaan konservatiivisia periaatteita. Tavoitteena on kokonaisriskiaseman säilyttäminen niin matalalla tasolla, että yhtiön hyvää luottoluokitusta ei vaaranneta.

Kuntarahoitus-konsernin toiminnan merkittävät riskit ovat luotto- ja vastapuoliriski, markkinariski ja likviditeettiriski. Kaikkiin liiketoimintoihin liittyy olennaisesti myös strategiset riskit sekä operatiiviset riskit mukaan lukien compliance-riski.

Konsernin riskiasema

Yhtiön riskinottohalukkuudessa ei tapahtunut olennaisia muutoksia alkuvuoden 2019 aikana. Riskit pysyivät katsauskauden aikana asetettujen limiittien puitteissa, ja riskiasema on säilynyt vakaana. Vuoden 2018 alussa käyttöön otettu IFRS 9 -standardi on lisännyt rahoitusinstrumenttien realisoitumattomien käyvän arvon muutosten kautta tulosvolatiliteettia. Yhtiö seuraa ja analysoi jatkuvasti arvostuksista syntyvää volatilitteettia ja varautuu sen mahdollisesti aiheuttamiin tulos- ja vakavaraisuusvaikutuksiin.

Luottoriskin ottaminen kuuluu Kuntarahoituksen liiketoimintaan. Asiakaskunnan luonteen vuoksi luottoriskit ovat vähäisiä, mutta niiden poistaminen kokonaan toiminnasta on mahdotonta. Kuntarahoituksen luottoriskit syntyvät pääsääntöisesti asiakasrahoituksesta sekä likviditeetti- ja johdannaissalkun saamisista. Kuntarahoitus tarjoaa asiakkailleen niiden korkoriskipositioiden suojaamiseen myös johdannaissopimuksia, jotka katetaan vas-

takkaisilla sopimuksilla markkinoilta. Johdannaisia käytetään vain markkinariskeiltä suojautumiseen. Kuntarahoituksen luottoriskiasema on säilynyt katsauskauden aikana vakaana ja riskitasoltaan alhaisena. Alkuvuoden aikana odotettavissa olevien luottotappioiden määrä on pienentynyt ja kesäkuun lopussa tulokseen kirjattu odotettavissa olevien luottotappioiden muutos oli 0,1 miljoonaa euroa. Myönnettyjen lainanhoitojoustojen määrä katsauskauden lopussa oli 47 miljoonaa euroa, mikä on 14 miljoonaa euroa pienempi kuin vuoden 2018 lopussa. Järjestämättömiä saamisista oli katsauskauden lopussa 28 miljoonaa euroa, joille Kuntarahoituksella on kuntien omavelkainen takaus. Järjestämättömät saamiset olivat 0,1 % asiakasvastuista.

Markkinariskit muodostuvat korko-, valuuttakurssi- ja muista markkina- ja hintariskeistä. Kuntarahoitus hallitsee liiketoiminnasta syntyvää korkoriskiä johdannaissopimusten avulla. Korkoriskiä syntyy pääasiassa euribor-korkojen korkosidonnaisuuden eroista taseen saamisten ja velkojen välillä. Korkoriskiä seurataan ja suojataan aktiivisesti. Valuuttakurssiriskiltä suojaudutaan vaihtamalla johdannaissopimuksilla kaikki valuuttamääräinen varainhankinta ja sijoitukset euromääräiseksi. Yhtiöllä ei käytännössä ole liiketoiminnastaan syntyvää valuuttakurssiriskiä. Johdannaisten keskusvastapuoliselvityksen vakuushallinnan seurauksena yhtiölle voi kuitenkin syntyä väliaikaisesti pientä valuuttakurssiriskiä. Tätä valuuttakurssiriskiä seurataan ja suojataan aktiivisesti. Myös muilta markkina- ja hintariskeiltä suojaudutaan johdannaissopimuksilla. Johdannaissopimuksia voidaan solmia vain suojaustarkoituksessa, sillä Kuntarahoitus ei harjoita trading-toimintaa. Kuntarahoitus-konsernin markkinariski on edelleen säilynyt vakaana, vaikka rahoitusinstrumenttien realisoitumattomien arvostusten tulosvolatiliteetti on kasvanut katsauskauden aikana IFRS 9 -standardin käyttöä seurauksena.

Kuntarahoitus hallitsee jälleerahoitusriskiä rajoittamalla rahoitusvarojen ja -velkojen välistä keskimaturiteettia. Lisäksi yhtiö hallitsee maksuvalmiusriskiä asettamalla limiitin käytettävissä olevan lyhyt- ja pitkäaikaisen likviditeetin vähimmäisriittävyydelle. Likviditeetin riittävyys -tunnusluku oli katsauskauden lopussa 16,0 kuukautta (13,2 kuukautta). Kuntarahoituksen maksuvalmius on hyvä ja rahoituksen saatavuus on säilynyt hyvällä tasolla katsauskauden aikana. Tammi-kesäkuussa 2019 Kuntarahoitus laski liikkeeseen pitkäaikaista varainhankintaa 3 432 miljoonaa euroa (3 985 miljoonaa euroa).

Operatiivisten riskien arvioidaan olevan maltillisella tasolla. Operatiivisista riskeistä ei realisoitunut olennaisia tappioita alkuvuoden 2019 aikana.

Hallinnointikäytäntö

Hallinnointikäytäntö

Kuntarahoitus noudattaa yhtiölainsäädännön lisäksi luottolaitostoiminnasta annetun lain vaatimuksia hallinnon järjestämisestä, ja hallintoon liittyvät käytännöt on kuvattu tarkemmin yhtiön verkkosivuilla.

Kuntarahoitus julkistaa vuosikertomuksen julkistamisen aikaan verkkosivuillaan toimintakertomuksesta erillisen arvopaperimarkkinalain 7 luvun 7§:n mukaisen selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästänsä sisältäen kuvauksen taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä. Selvitys pitää sisällään myös luottolaitostoiminnasta annetun lain edellyttämät kuvaukset hallinnosta sekä tiedot siitä, miten yhtiö noudattaa pörssi-yhtiöitä koskevaa Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia.

Koska Kuntarahoitus on yksinomaan listattujen joukkovelkakirjalainojen liikkeeseenlaskija, ja sen osakkeet eivät ole julkisen kaupankäynnin kohteena, Kuntarahoituksen kannalta ei ole tarkoituksenmukaista suoraan soveltaa kyseistä koodia. Yhtiö on tästä huolimatta laatinut omat sisäiset hallintoa koskevat ohjeensa kyseisen koodin pohjalta.

Konsernirakenne

Kuntarahoitus-konsernin muodostavat Kuntarahoitus Oyj (Kuntarahoitus tai yhtiö) sekä Rahoituksen neuvontapalvelut Inspira Oy (Inspira). Kuntarahoitus omistaa Inspiran sataprosenttisesti. Katsauskaudella konsernirakenteessa ei tapahtunut muutoksia.

Yhtiökokous

Kuntarahoituksen varsinainen yhtiökokous pidettiin 28.3.2019. Yhtiökokous vahvisti tilinpäätöksen tilikaudelta 2018 ja myönsi vastuuvapauden hallituksen jäsenille, toimitusjohtajalle ja

toimitusjohtajan sijaiselle. Lisäksi yhtiökokous päätti hallituksen ehdotuksen mukaisesti, että osinkoa jaetaan 0,16 euroa osakkeelta (0,16 euroa osakkeelta), yhteensä 6 250 207,68 euroa (6 250 207,68 euroa), ja että muut voitonjakokelpoiset varat, 127 617 814,70 euroa (89 206 444,47 euroa), jätetään omaan pääomaan.

Varsinainen yhtiökokous nimitti omistajien nimitysvaliokunnan ehdotuksen mukaisesti hallituksen jäsenet toimikaudelle 2019–2020 (vuoden 2019 varsinaisesta yhtiökokouksesta seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen asti). Yhtiökokous vahvisti myös omistajien nimitysvaliokunnan ehdotuksen mukaisesti hallituksen jäsenille maksettavien palkkioiden määrät.

Kokouksessa valittiin lisäksi yhtiön tilintarkastajaksi tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab päävastuullisena tilintarkastajana KHT Tiia Kataja. Edellisellä tilikaudella päävastuullisena tilintarkastajana toimi KHT Marcus Tötterman, jolla tuli täyteen tilintarkastukseen liittyvien rotaatiosäännösten enimmäisvuodet yhtiön päävastuullisena tilintarkastajana.

Hallitus

Varsinainen yhtiökokous päätti 28.3.2019, että Kuntarahoituksen yhtiöjärjestyksestä muutetaan siten, että yhtiön hallitukseen kuuluu enintään yhdeksän varsinaista jäsentä. Aiemman yhtiöjärjestyksen mukaan jäseniä oli voinut olla enintään kahdeksan. Samalla omistajien nimitysvaliokunta teki ehdotuksen yhtiökokoukselle yhtiön hallitukseen valittavista henkilöistä toimikaudelle, joka alkoi vuoden 2019 varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä ja päättyy seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Yhtiökokous päätti valita hallituksen jäseniksi seuraavat henkilöt: Maaria Eriksson, Raija-Leena Hankonen, Minna Helppi, Markku Koponen, Jari Koskinen, Kari Laukkanen, Vivi Marttila, Tuula Saxholm ja Helena Walldén. Jäsenistä Raija-Leena Hankosen toimikausi alkoi, kun hallituksen jäsenten lukumäärää koskeva yhtiöjärjestyksen muutos oli rekisteröity kaupparekisteriin.

Kuntarahoituksen hallitus valitsi hallituksen puheenjohtajaksi Helena Walldénin ja varapuheenjohtajaksi Tuula Saxholmin. Toimintaansa tehostaakseen hallitus on perustanut avustaviksi ja valmisteleviksi toimielimiksi tarkastus-, riski- ja palkitsemisvaliokunnan. Tarkastusvaliokunnan jäseninä toimivat Markku Koponen (puheenjohtaja), Raija-Leena Hankonen, Kari Laukkanen ja Vivi Marttila. Riskivaliokunnan jäseninä toimivat Kari Laukkanen (puheenjohtaja), Maaria Eriksson, Raija-Leena Hankonen ja Minna Helppi. Palkitsemisvaliokunnan jäseninä toimivat Helena Walldén (puheenjohtaja), Markku Koponen, Jari Koskinen ja Tuula Saxholm.

Vuoden 2018 varsinaisesta yhtiökokouksesta vuoden 2019 varsinaiseen yhtiökokoukseen asti hallitukseen kuuluivat seuraavat jäsenet: Helena Walldén (puheenjohtaja), Tuula Saxholm (varapuheenjohtaja), Fredrik Forssell, Minna Helppi, Markku Koponen, Jari Koskinen, Kari Laukkanen ja Vivi Marttila.

Yhtiön hallituksen ja sen valiokuntien toimintaa on selostettu tarkemmin yhtiön verkkosivuilla.

Henkilöstö

Kuntarahoitus-konsernissa työskenteli kesäkuun 2019 lopussa 163 henkilöä (151). Henkilömäärän kasvu oli suunnitelman mukaista. Kuntarahoituksen toimitusjohtajana toimii Esa Kallio ja toimitusjohtajan sijaisena johtaja Mari Tyster. Lisäksi Kuntarahoituksen johtoryhmään kuuluvat johtajat Toni Heikkilä, Rainer Holm, Joakim Holmström ja Harri Luhtala.

Katsauskauden aikana Kuntarahoituksen johtoryhmän jäseneksi ja taloudesta vastaavaksi johtajaksi nimitettiin toukokuussa 2019 Harri Luhtala Marjo Tommisen irtisanouduttua yhtiön palveluksesta. Rahoitustoiminnosta vastaavaksi johtajaksi ja johtoryhmän jäseneksi nimitettiin Aku Dunderfelt, joka aloitti Kuntarahoituksen palveluksessa elokuussa 2019. Dunderfelt nimitettiin tehtävään Jukka Helmisen irtisanouduttua yhtiön palveluksesta.

Sisäinen tarkastus

Sisäisen tarkastuksen tehtäviin kuuluu valvoa Kuntarahoituksen taloudellisen ja muun johtamisinformaation luotettavuutta ja oikeellisuutta. Lisäksi sen tehtävänä on varmistaa, että yhtiöllä on toimintaa varten riittävät ja asianmukaisesti järjestetyt manuaaliset ja tietotekniset järjestelmät ja että toimintaan liittyvien riskien hallinta on riittävä.

Katsauskauden jälkeiset tapahtumat

Kuntarahoitus laski heinäkuun alussa liikkeeseen historiansa kolmannen julkisen vihreän viitelainan eli ympäristöhankkeisiin kohdennetun joukkovelkakirjalainan. Joukkovelkakirjalainan koko oli 500 miljoonaa euroa. Liikkeeseenlasku oli erittäin kysytty, mikä on osoitus Kuntarahoituksen aktiivisesta ja pitkäjänteisestä sijoittajayhteistyöstä ja markkinoiden yleisestä kiinnostuksesta vihreisiin sijoituskohteisiin.

Näkymät loppuvuodelle 2019

Suomen talouden kasvu näyttää epävarmalta samaan aikaan kuin kansainvälisessä taloustilanteessa on paljon kysymysmerkkejä, jotka liittyvät erityisesti Yhdysvaltojen ja Kiinan väliseen kauppasotaan sekä Euroopassa Ison-Britannian EU-eroon. Toistaiseksi näiden ei kuitenkaan odoteta merkittävästi vaikuttavan Kuntarahoituksen varainhankintaan tai rahoitustoimintaan.

Sote-uudistuksen valmistelu keskeytettiin Suomen edellisen hallituksen aikana. Uusi, kesäkuussa aloittanut maan hallitus on ottanut uudistuksen tehtävälistalleen, mutta uudistusta koskevien lakiesitysten sisältö ja aikataulu eivät ole vielä selvillä. Tämän vuoksi uudistuksen kokonaisvaltaisten vaikutusten arvioiminen Kuntarahoituksen asiakaskenttään tai yhtiön omaan toimintaan

on edelleen haastavaa. Uudistuksella ei kuitenkaan odoteta olevan olennaista vaikutusta Kuntarahoituksen toiminnan volyymeihin vuonna 2019.

Kuntarahoitus panostaa edelleen merkittävästi palvelutarjonnan ja järjestelmien kehittämiseen parantaakseen asiakaskokemusta ja lisätäkseen toimintansa tuottavuutta. Kuntarahoitus arvioi henkilömäärän kasvun ja tietojärjestelmien kehittämisen kasvun nostavan vuoden 2019 kulut edellistä vuotta suuremmiksi.

Edellä kuvatut seikat huomioon ottaen ja olettaen, että markkinakorkojen ja luottoriskipreemioiden kehitys ei poikkea merkittävästi odotetusta, Kuntarahoitus arvioi liikevoiton ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia olevan samantasoinen tai heikompi kuin vuonna 2018, vaikka Kuntarahoituksen alkuvuoden 2019 liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia oli ennakoitua parempi. Vuonna 2018 käyttöön otettu IFRS 9 -tilinpäätösstandardi on lisännyt merkittävästi tulokseen ja suoraan omiin pääomiin kirjattavia realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia, mikä lisää vastaavasti liikevoiton volatilitteettia.

Tässä esitetyt arviot perustuvat tämänhetkiseen näkemykseen toimintaympäristön ja toiminnan kehityksestä.

Helsingissä 15.8.2019
Kuntarahoitus Oyj
Hallitus

Lisätietoja:

Toimitusjohtaja Esa Kallio, puh. 050 337 7953
Johtaja, talous, Harri Luhtala, puh. 050 592 9454

Konsernin kehitys

Korkokate

117,2
miljoonaa €

Lainakanta

23,0
miljardia €

Taseen loppusumma

37,0
miljardia €

Henkilöstön määrä

163
henkilöä

Tunnusluvut

KONSERNIN KEHITYS	30.6.2019	31.12.2018	30.6.2018
Liikevaihto (milj. euroa)	348,3	714,0	391,5
Korkokate (milj. euroa)	117,2	236,3	118,0
%-osuus liikevaihdosta	33,6	33,1	30,1
Liikevoitto (milj. euroa)	33,7	190,0	124,4
%-osuus liikevaihdosta	9,7	26,6	31,8
Kulu-tuottosuhde	0,46	0,19	0,16
Oman pääoman tuotto (ROE), %	3,60	10,76	14,56
Koko pääoman tuotto (ROA), %	0,15	0,43	0,57
Lainakanta (milj. euroa)	23 019	22 354	21 508
Varainhankinnan kanta (milj. euroa)	31 822	30 856	30 633
Taseen loppusumma (milj. euroa)	36 956	35 677	35 521
Omavaraisuusaste, %	4,07	4,17	3,92
Ydinpääoma (CET1) (milj. euroa)	1 076	1 065	1 016
Ensisijainen pääoma (Tier 1) (milj. euroa)	1 423	1 413	1 363
Omat varat yhteensä (milj. euroa)	1 423	1 413	1 363
CET1-vakavaraisuus, %	69,1	66,3	61,0
Tier 1 -vakavaraisuus, %	91,4	88,0	81,9
Kokonaisvakavaraisuus, %	91,4	88,0	81,9
Vähimmäisomavaraisuusaste (leverage ratio), %	3,99	4,06	3,97
Henkilöstö	163	151	147

Tunnusluvut

VAIHTOEHTOISET TUNNUSLUVUT

	30.6.2019	30.6.2018
Korkokate AT1-pääomallainan korot huomioiden (milj. euroa)	109,2	109,9
Kulut (milj. euroa)	30,6	26,0
Tuotot (milj. euroa)	64,2	150,5
Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset (milj. euroa)	-56,3	31,7
Kulu-tuotosuhde ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia	0,24	0,21
Liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia (milj. euroa)	90,0	92,7
	30.6.2019	31.12.2018
Oman pääoman tuotto (ROE) ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia	9,63	10,74
Oman pääoman tuotto (ROE), käyvin arvoin, %	5,13	14,79

Tunnusluvut

Tunnuslukujen laskentaperusteet

Liikevaihto

Korkotuotot ja vastaavat tuotot + palkkiotuotot + arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot + käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot + suojauslaskennan nettotuotot + liiketoiminnan muut tuotot

Korkokate AT1-pääomallainan korot huomioiden

Korkotuotot ja vastaavat tuotot - korkokulut ja vastaavat kulut - AT1-pääomallainan korkokulut emoyhtiössä

Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset

Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot, käyvän arvon muutokset + suojauslaskennan nettotuotot

Kulu-tuottosuhte

Hallintokulut + poistot + liiketoiminnan muut kulut

Korkokate + nettopalkkiotuotot + arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot + käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot + suojauslaskennan nettotuotot + liiketoiminnan muut tuotot

Kulu-tuottosuhte ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia

Hallintokulut + poistot + liiketoiminnan muut kulut

Korkokate + nettopalkkiotuotot + arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot + käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot + suojauslaskennan nettotuotot + liiketoiminnan muut tuotot - realisoitumattomat käyvän arvon muutokset

Efektiiivinen veroaste

Verot

Liikevoitto

× 100

Tunnusluvut

Lainakanta

Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä - leasingsaamiset

Varainhankinnan kanta

Velat luottolaitoksille + velat yleisölle ja julkisyhteisöille + yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat - CSA-vakuudet (saadut)

Oman pääoman tuotto (ROE), %

Liikevoitto - verot

 Oma pääoma ja määräysvallattomien omistajien osuus (kauden alun ja lopun keskiarvo) × 100
Oman pääoman tuotto (ROE) ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia, %

Liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia - verot

 Oma pääoma ja määräysvallattomien omistajien osuus (kauden alun ja lopun keskiarvo) × 100
Oman pääoman tuotto (ROE) käyvin arvoin, %

Tilikauden laaja tulos

 Oma pääoma ja määräysvallattomien omistajien osuus (kauden alun ja lopun keskiarvo) × 100
Koko pääoman tuotto (ROA), %

Liikevoitto - verot

 Taseen loppusumma keskimäärin (kauden alun ja lopun keskiarvo) × 100
Omavaraisuusaste, %

Oma pääoma ja määräysvallattomien omistajien osuus

 Taseen loppusumma × 100

Tunnusluvut

CET1-vakavaraisuus, %

Ydinpääoma (CET1)

Riskipainotetut saamiset

× 100

Tier 1 -vakavaraisuus, %

Ensisijainen pääoma (Tier 1)

Riskipainotetut saamiset

× 100

Kokonaisvakavaraisuus, %

Omat varat yhteensä

Riskipainotetut saamiset

× 100

Vähimmäisomavaraisuusaste, %

Ensisijainen pääoma (Tier 1)

Vastuiden kokonaismäärä

× 100

Maksuvalmiusvaatimus (LCR), %

Likvidit varat

Likviditeetin ulosvirtaukset - likviditeetin sisäänvirtaukset stressitilanteessa

× 100

Tunnusluvut

Vaihtoehtoiset tunnusluvut

Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen (ESMA) edellyttämällä vaihtoehtoisilla tunnusluvuilla kuvataan liiketoiminnan taloudellista kehitystä ja pyritään parantamaan vertailukelpoisuutta eri raportointikausien välillä.

TAULUKON LUVUT ON ESITETTY MILJONINA EUROINA.

	1.1.–30.6.2019	1.1.–30.6.2018
Korkotuotot ja vastaavat tuotot (sis. leasing)	401,3	359,0
Palkkiotuotot	2,1	1,2
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	-28,8	-6,5
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot	0,1	0,0
Suojauslaskennan nettotuotot	-26,5	37,8
Liiketoiminnan muut tuotot	0,1	0,0
Liikevaihto	348,3	391,5
Korkotuotot ja vastaavat tuotot (sis. leasing)	401,3	359,0
Korkokulut ja vastaavat kulut	-284,1	-241,0
AT1-pääomallainan korkokulut emoyhtiössä	-8,0	-8,1
Korkokate AT1-pääomallainan korot huomioiden	109,2	109,9
Palkkiokulut	2,0	2,0
Hallintokulut	15,7	13,1
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	2,1	1,2
Liiketoiminnan muut kulut	10,9	9,7
Kulut	30,6	26,0

TAULUKON LUVUT ON ESITETTY MILJONINA EUROINA.

	1.1.–30.6.2019	1.1.–30.6.2018
Korkokate	117,2	118,0
Palkkiotuotot	2,1	1,2
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	-28,8	-6,5
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot	0,1	0,0
Suojauslaskennan nettotuotot	-26,5	37,8
Liiketoiminnan muut tuotot	0,1	0,0
Tuotot	64,2	150,5
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot, käyvän arvon muutokset	-29,8	-6,1
Suojauslaskennan nettotuotot	-26,5	37,8
Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset	-56,3	31,7
Kulut (pl. palkkiokulut)	28,6	24,0
Tuotot (sis. nettopalkkiotuotot)	62,4	147,6
Kulu-tuottosuhte	0,46	0,16
Kulut (pl. palkkiokulut)	28,6	24,0
Tuotot (sis. nettopalkkiotuotot)	62,4	147,6
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot, käyvän arvon muutokset	-29,8	-6,1
Suojauslaskennan nettotuotot	-26,5	37,8
Tuotot ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia	118,7	115,9
Kulu-tuottosuhte ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia	0,24	0,21
Liikevoitto	33,7	124,4
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot, käyvän arvon muutokset	-29,8	-6,1
Suojauslaskennan nettotuotot	-26,5	37,8
Liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia	90,0	92,7

TAULUKON LUVUT ON ESITETTY MILJOONINA EUROINA.

	30.6.2019	31.12.2018
Velat luottolaitoksille	1 071	823
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	3 949	3 871
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	27 807	26 902
Yhteensä	32 826	31 595
-CSA-vakuudet (saadut)	-1 004	-739
Varainhankinnan kanta yhteensä	31 822	30 856
Liikevoitto	33,7	190,0
Verot	-6,8	-38,0
Oma pääoma ja määräysvallattomien omistajien osuus (kauden alun ja lopun keskiarvo)	1 495,8	1 412,7
Oman pääoman tuotto (ROE), %	3,60 %	10,76 %
Tilikauden laaja tulos	38,3	209,0
Oma pääoma ja määräysvallattomien omistajien osuus (kauden alun ja lopun keskiarvo)	1 495,8	1 412,7
Oman pääoman tuotto (ROE) käyvin arvoin, %	5,13 %	14,79 %
Liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia	90,0	189,6
Verot	-18,0	-37,9
Oma pääoma ja määräysvallattomien omistajien osuus (kauden alun ja lopun keskiarvo)	1 495,8	1 412,7
Oman pääoman tuotto (ROE) ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia, %	9,63 %	10,74 %
Liikevoitto	33,7	190,0
Verot	-6,8	-38,0
Taseen loppusumma keskimäärin (kauden alun ja lopun keskiarvo)	36 316,2	35 207,4
Koko pääoman tuotto (ROA), %	0,15 %	0,43 %
Oma pääoma	1 505,5	1 486,1
Määräysvallattomien omistajien osuus	-	-
Taseen loppusumma	36 955,6	35 676,7
Omavaraisuusaste, %	4,07 %	4,17 %

Vakavaraisuuden tunnusluvut

TAULUKON LUVUT ON ESITETTY MILJONINA EUROINA.

	30.6.2019	31.12.2018
Ydinpääoma (CET1)	1 075,8	1 065,5
Riskipainotetut saamiset	1 557,2	1 606,2
CET1-vakavaraisuus, %	69,1 %	66,3 %
Ensisijainen pääoma (Tier 1)	1 423,2	1 412,9
Riskipainotetut saamiset	1 557,2	1 606,2
Tier 1 -vakavaraisuus, %	91,4 %	88,0 %
Omat varat yhteensä	1 423,2	1 412,9
Riskipainotetut saamiset	1 557,2	1 606,2
Kokonaisvakavaraisuus, %	91,4 %	88,0 %
Ensisijainen pääoma (Tier 1)	1 423,2	1 412,9
Vastuiden kokonaismäärä	35 701,5	34 832,4
Vähimmäisomavaraisuusaste, %	3,99 %	4,06 %

Kuntarahoitus- konsernin puolivuosikatsaus 1.1.–30.6.2019

Tuloslaskelma

Tuloslaskelma, konserni

(1 000 €)	Liite	1.1.–30.6.2019	1.1.–30.6.2018
Korkotuotot ja vastaavat tuotot	(2)	401 302	358 990
Korkokulut ja vastaavat kulut	(2)	-284 107	-240 989
KORKOKATE		117 195	118 001
Palkkiotuotot		2 093	1 169
Palkkiokulut		-1 988	-1 969
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	(3)	-28 780	-6 541
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot		112	7
Suojauslaskennan nettotulos	(4)	-26 501	37 821
Liiketoiminnan muut tuotot		77	45
Hallintokulut		-15 654	-13 138
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä		-2 058	-1 158
Liiketoiminnan muut kulut		-10 850	-9 741
Luottotappiot jaksotettuun hankintamenoön kirjatusta rahoitusvaroista	(8)	33	-173
Muiden rahoitusvarojen luottotappiot ja arvonalentumistappiot	(8)	46	44
LIIVEVOITTO		33 724	124 368
Tuloverot		-6 763	-24 907
KAUDEN VOITTO		26 961	99 461

Laaja tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma, konserni

(1 000 €)	Liite	1.1.–30.6.2019	1.1.–30.6.2018
Kauden voitto		26 961	99 461
Muut laajan tuloksen erät			
Erät, joita ei siirretä myöhemmin tulosvaikutteisiksi			
Nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvelkojen oman luottoriskin muutoksesta aiheutuva käyvän arvon muutos, netto	(3)	13 893	3 660
Suojauskustannuksen (Cost-of-Hedging) muutos	(4)	-346	19 984
Erät, jotka voidaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi			
Käyvän arvon rahaston kautta kirjattujen rahoitusvarojen käyvän arvon muutoksista		815	-3 058
Käyvän arvon rahastosta tuloslaskelmaan siirretty erä		-97	-20
Odotettavissa olevien luottotappioiden muutos käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjatusta rahoitusvaroista		-46	-44
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot		-2 844	-4 104
Muut laajan tuloksen erät yhteensä		11 375	16 418
KAUDEN LAAJA TULOS YHTEENSÄ		38 337	115 878

Tase

Tase, konserni

(1 000 €)	Liite	30.6.2019	31.12.2018
VARAT			
Käteiset varat		3 470 308	3 522 200
Saamiset luottolaitoksilta		1 201 906	1 380 544
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä		23 719 133	22 968 118
Saamistodistukset		5 949 146	5 862 591
Osakkeet ja osuudet		9 855	9 521
Johdannaissopimukset	(7)	2 200 434	1 538 610
Aineettomat hyödykkeet		17 100	14 850
Aineelliset hyödykkeet		10 044	2 427
Muut varat		170 578	174 818
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot		207 070	203 061
VARAT YHTEENSÄ	(5, 6)	36 955 574	35 676 739

Tase

(1 000 €)

VELAT JA OMA PÄÄOMA

	Liite	30.6.2019	31.12.2018
VELAT			
Velat luottolaitoksille		1 070 751	822 504
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille		3 948 995	3 870 918
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	(9)	27 806 579	26 901 998
Johdannaissopimukset	(7)	2 121 762	2 205 427
Muut velat		109 830	6 149
Siirtovelat ja saadut ennakot		160 353	148 377
Laskennalliset verovelat		231 758	235 307
VELAT YHTEENSÄ	(5, 6)	35 450 029	34 190 680
OMA PÄÄOMA			
Osakepääoma		42 583	42 583
Vararahasto		277	277
Käyvän arvon rahasto - sijoitukset		1 264	726
Oman luottoriskin rahasto		15 840	4 726
Suojauskustannusrahasto	(4)	13 959	14 235
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		40 366	40 366
Kertyneet voittovarot		1 043 803	1 035 692
Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma		1 158 092	1 138 605
Liikkeeseen lasketut oman pääoman ehtoiset instrumentit	(10)	347 454	347 454
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		1 505 545	1 486 059
VELAT JA OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		36 955 574	35 676 739

Oman pääoman muutokset

Laskelma oman pääoman muutoksista, konserni

(1 000 €)	Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma									
	Osake- pääoma	Vara- rahasto	Käyvän arvon rahasto - sijoitukset	Oman luottoriskin rahasto	Suojaus- kustannus- rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Kertyneet voittovarot	Yhteensä	Liikkeeseen lasketut oman pääoman ehtoiset instrumentit	Oma pääoma yhteensä
OMA PÄÄOMA 31.12.2018	42 583	277	726	4 726	14 235	40 366	1 035 692	1 138 605	347 454	1 486 059
AT1-pääomalainalle maksettu korko	-	-	-	-	-	-	-12 600	-12 600	-	-12 600
Vuodelta 2018 maksetut osingot	-	-	-	-	-	-	-6 250	-6 250	-	-6 250
Kauden voitto	-	-	-	-	-	-	26 961	26 961	-	26 961
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen										
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi										
Nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvelkojen oman luottoriskin muutoksesta aiheutuva käyvän arvon muutos, netto	-	-	-	11 114	-	-	-	11 114	-	11 114
Suojauskustannuksen (Cost-of-Hedging) muutos	-	-	-	-	-277	-	-	-277	-	-277
Myöhemmin tulosvaikutteiset erät										
Käyvän arvon muutos käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista rahoitusvaroista, netto	-	-	652	-	-	-	-	652	-	652
Tuloslaskelmaan siirretty erä käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavien rahoitusvarojen myynneistä, netto	-	-	-78	-	-	-	-	-78	-	-78
Odotettavissa olevien luottotappioiden muutos käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavista rahoitusvaroista	-	-	-37	-	-	-	-	-37	-	-37
OMA PÄÄOMA 30.6.2019	42 583	277	1 264	15 840	13 959	40 366	1 043 803	1 158 092	347 454	1 505 545

Oman pääoman muutokset

Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma

(1 000 €)	Osake- pääoma	Vara- rahasto	Käyvän arvon rahasto - sijoitukset	Oman luottoriskin rahasto	Suojaus- kustannus- rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Kertyneet voittovarot	Yhteensä	Liikkeeseen lasketut oman pääoman ehtoiset instrumentit	Oma pääoma yhteensä
OMA PÄÄOMA 31.12.2017	42 583	277	28 944	-	-	40 366	879 799	991 969	347 454	1 339 422
IFRS 9 siirtymän vaikutus	-	-	-23 936	-34 437	-7 919	-	22 830	-43 462	-	-43 462
OMA PÄÄOMA 1.1.2018 IFRS 9:n MUKAAN	42 583	277	5 008	-34 437	-7 919	40 366	902 628	948 507	347 454	1 295 960
AT1-pääomailainalle maksettu korko	-	-	-	-	-	-	-12 600	-12 600	-	-12 600
Vuodelta 2017 maksetut osingot	-	-	-	-	-	-	-6 250	-6 250	-	-6 250
Tytäryhtiön osakkeiden lunastus	-	-	-	-	-	-	-44	-44	-	-44
Kauden voitto	-	-	-	-	-	-	99 461	99 461	-	99 461
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen										
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi										
Nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvelkojen oman luottoriskin muutoksesta aiheutuva käyvän arvon muutos, netto	-	-	-	2 928	-	-	-	2 928	-	2 928
Suojauskustannuksen (Cost-of-Hedging) muutos	-	-	-	-	15 987	-	-	15 987	-	15 987
Myöhemmin tulosvaikutteiset erät										
Käyvän arvon muutos käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista rahoitusvaroista, netto	-	-	-2 446	-	-	-	-	-2 446	-	-2 446
Tuloslaskelmaan siirretty erä käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavien rahoitusvarojen myynneistä, netto	-	-	-16	-	-	-	-	-16	-	-16
Odotettavissa olevien luottotappioiden muutos käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavista rahoitusvaroista	-	-	-35	-	-	-	-	-35	-	-35
OMA PÄÄOMA 30.6.2018	42 583	277	2 510	-31 508	8 068	40 366	983 195	1 045 491	347 454	1 392 945

Rahavirtalaskelma

Rahavirtalaskelma, konserni

(1 000 €)	1.1.–30.6.2019	1.1.–30.6.2018
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA	25 391	494 848
Pitkäaikaisen varainhankinnan nettomuutos	568 661	125 209
Lyhytaikaisen varainhankinnan nettomuutos	-592 339	449 143
Pitkäaikaisten luottojen nettomuutos	-563 799	-367 163
Lyhytaikaisten luottojen nettomuutos	-205 192	-229 340
Sijoitusten nettomuutos	117 053	498 402
Vakuustalletusten nettomuutos	597 042	-82 517
Korkovirta rahoitusvaroista	39 780	44 301
Korkovirta rahoitusveloista	74 468	74 986
Muut tuotot	27 524	24 288
Maksut liiketoiminnan kuluista	-36 566	-34 774
Maksetut verot	-1 240	-7 687
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-3 156	-3 073
Investoinnit aineellisiin hyödykkeisiin	-39	302
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin	-3 117	-3 374
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-22 000	-22 000
AT1-pääomainstrumentin korot, pääomalainojen korot ja muu voitonjako	-22 000	-22 000
RAHAVAROJEN MUUTOS	235	469 775
RAHAVARAT 1.1.	3 573 206	3 562 733
RAHAVARAT 30.6.	3 573 441	4 032 508

(1 000 €)	30.6.2019	30.6.2018
Käteiset varat	3 470 308	4 017 525
Saamiset luottolaitoksilta, vaadittaessa maksettavat	103 133	14 983
RAHAVARAT YHTEENSÄ	3 573 441	4 032 508

Puolivuosisikatsauksen liitetiedot

- Liite 1. Puolivuosisikatsauksen laatimisperiaatteet
- Liite 2. Korkotuotot ja -kulut
- Liite 3. Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot
- Liite 4. Suojauslaskenta
- Liite 5. Rahoitusvarat ja -velat
- Liite 6. Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot
- Liite 7. Johdannaissopimukset
- Liite 8. Luottotappiot
- Liite 9. Yleiseen liikkeeseenlasketut velat
- Liite 10. Päämainstrumentit
- Liite 11. Pantatut varat
- Liite 12. Ehdolliset varat ja velat
- Liite 13. Taseen ulkopuoliset sitoumukset
- Liite 14. Lähipiiritapahtumat
- Liite 15. Katsauskauden jälkeiset tapahtumat

Liite 1. Puolivuosikatsauksen laatimisperiaatteet

Puolivuosikatsaus on laadittu kansainvälisten tilinpäätös-standardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti. Puolivuosikatsauksessa noudatetaan IAS 34 Osavuosisikatsaukset -standardia sekä vuoden 2018 konsernitilinpäätöksessä esitettyjä laatimisperiaatteita. Laskentaperiaatteet, joita on muutettu vuoden 2019 aikana johtuen uusista ja muutetuista standardeista, on esitetty alla.

Liitetiedot esitetään tuhansina euroina. Kaikki puolivuosisikatsauksen luvut on pyöristetty, joten yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summaluvusta. Puolivuosikatsaus on ollut yleisluontoisen tarkastuksen kohteena.

Tässä puolivuosisikatsauksessa Kuntarahoitus on ensimmäisen kerran soveltanut IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardia 1.1.2019 alkaen. IFRS 16 -standardi korvaa IAS 17 -standardin ja muuttaa vuokralle ottajan kirjanpitoikäsiittelyä. Vuokralle antajan kirjanpito vaatimukset säilyvät olennaisin osin ennallaan. Kuntarahoitus soveltaa IFRS 16 -standardia C5(b) mukaisesti takautuvalla siirtymämenetelmällä. Tätä soveltamistapaa sovelletaan myös emoyhtiössä Finanssivalvonnan määräyksen ja ohjeen 2/2016 vaatimusten mukaisesti. Tämän seurauksena vertailutietoja ei ole oikaistu IFRS 16.C7 mukaisesti.

IFRS 16 -standardin käyttöönotto vaikutti sellaisten vuokrasopimusten käsittelyyn, joissa Kuntarahoitus on vuokralle ottaja lähinnä toimitilojen, parkkipaikkojen ja autojen osalta. IAS 17 -standardin mukaan kyseiset vuokrasopimukset luokiteltiin muihin vuokrasopimuksiin. Vuokrasopimusten ehdot neuvotellaan yksitellen ja ne voivat sisältää mahdollisuuden pidentää vuokratuottoa. IFRS 16 -standardin mukaan vuokrasopimusvelat arvostetaan siirtymä-hetkellä lisäluoton korolla diskontattujen tulevien vuokratulujen nykyarvoon. Käyttöoikeusomaisuuserät arvostetaan siirtymähetkellä vuokrasopimusvelan suuruisiksi. Käyttöoikeusomaisuuserät esitetään konsernitaseessa osana aineellisia hyödykkeitä ja vuokrasopimusvelat esitetään osana muita velkoja. Kuntarahoitus on soveltanut IFRS 16.C10(a) mukaisesti helpotettua käyttöönotton menetelmää, joka sallii yhden diskonttokoron soveltamista kaikkiin vuokrasopimusvelkoihin. Kuntarahoitus ei ole soveltanut standardin takautuvassa soveltamisessa muita IFRS 16.C10 sallimia helpotettuja käyttöönotton menetelmiä. Käyttöoikeusomaisuuserät poistetaan tasapoistoin joko varan taloudellisenä vaikutusaikana tai vuokratuottoajan aikana. Poistoaika valitaan näistä lyhyemmän mukaan. Vuokratuotto jaetaan korkokuluksi ja vuokratuottojen pääoman vähennykseksi.

IFRS 16 -standardin soveltamisen vaikutus

(1 000 €)

31.12.2018	
Vuokravastuut, jotka raportoitiin muina vuokrasopimuksina IAS 17 -standardin mukaan	8 384
1.1.2019	
IFRS 16 -standardin soveltamisen seurauksena kirjatut vuokrasopimusvelat, jotka johtuvat jatko-optioiden erilaisesta käsittelystä	693
Lisäluoton korolla tehtävän diskonttauksen vaikutus	-340
IFRS 16 soveltamisen seurauksena kirjatut vuokrasopimusvelat yhteensä	8 737

Vuokrasopimusvelkojen alkuperäiseen arvostamiseen on 1.1.2019 sovellettu lisäluoton koron painotettua keskiarvoa 1,35 %.

Katsauskauden lopussa IFRS 16 käyttöoikeusomaisuuserä oli yhteensä 7 929 tuhatta euroa ja muissa veloissa esitetyt vuokrasopimusvelat yhteensä 7 955 tuhatta euroa. IFRS 16 -standardin soveltamisella ei ollut vaikutusta omaan pääomaan.

Liite 2. Korkotuotot ja -kulut

1.1.–30.6.2019 (1 000 €)	Korkotuotot ja vastaavat tuotot	Korkokulut ja vastaavat kulut	Netto
Varat			
Rahoitusvarat jaksotettuun hankintamenoön			
Käteiset varat	-	-8 398	-8 398
Saamiset luottolaitoksilta	266	-1 981	-1 715
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	95 949	-	95 949
Saamistodistukset	48	-440	-391
Muut varat	78	-	78
Johdannaiset suojauslaskennassa	-38 879	-	-38 879
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat rahoitusvarat			
Saamistodistukset	0	-811	-811
Rahoitusvarat, jotka luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti			
Saamistodistukset	11 060	-	11 060
Paketetusti käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat rahoitusvarat			
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	699	-	699
Saamistodistukset	-	0	0
Johdannaissopimukset	30 197	-43 675	-13 477
Leasing	2 531	-	2 531
Korot rahoitusvaroihin kuulumattomista muista varoista	2	-	2
Korot varoista yhteensä	101 953	-55 304	46 649

1.1.–30.6.2019 (1 000 €)	Korkotuotot ja vastaavat tuotot	Korkokulut ja vastaavat kulut	Netto
Velat			
Rahoitusvelat jaksotettuun hankintamenoon			
Velat luottolaitoksille	1 740	-260	1 479
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	-	-31 150	-31 150
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	1 765	-183 958	-182 193
Muut velat	-	-624	-624
Johdannaiset suojauslaskennassa	-	246 102	246 102
Rahoitusvelat, jotka luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti			
Velat luottolaitoksille	-	-1 020	-1 020
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	-	-18 180	-18 180
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	-	-66 225	-66 225
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat rahoitusvelat			
Johdannaissopimukset	295 845	-173 431	122 414
Korot rahoitusvelkoihin kuulumattomista muista veloista	-	-57	-57
Korot veloista yhteensä	299 349	-228 803	70 546
Yhteensä	401 302	-284 107	117 195

Jaksotettuun hankintamenuun arvostettujen rahoitusvarojen korkokulut käteisistä varoista koostuu keskuspankkitalletuksista ja saamiset luottolaitoksilta vastaavasti vakuustalletuksista maksetuista koroista. Korkokulut saamistodistuksista koostuu kunta- ja kuntayritystodistusten negatiivisista koroista. Korkotuotoja netottavana eränä on esitetty sellaiset johdannaissopimukset, jotka suojaavat suojauslaskennassa olevia saamia yleisöltä ja julkisyhteisöiltä. Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista rahoitusvaroista syntyy korkokulua johtuen saamistodistusten ja sijoitustodistusten emissioerosta. Pakotusti käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavien rahoitusvarojen korkokulut johdannaissopimuksista koostuu muiden kuin suojauslaskennassa olevien johdannaissopimusten koroista ja ne esitetään bruttomääräisinä jaettuna korkotuottoihin ja -kuluihin. Tässä erässä esitetyt johdannaiset on nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettujen rahoitusvarojen suojaukseksi tehdyt johdannaiset, kuntien kanssa tehdyt johdannaiset, kuntajohdannaisten suojaksi tehdyt johdannaiset sekä taseen korkoriskin suojaukseksi tehdyt johdannaiset, joille ei ole määritetty yksilöityä suojauskohdetta.

Jaksotettuun hankintamenuun kirjattavien rahoitusvelkojen korkotuotot veloista luottolaitoksille koostuu vakuustalletuksista saaduista koroista, ja korkotuotot yleiseen liikkeeseen lasketuista velkakirjoista koostuu Kuntarahoituksen velkasitoumuksista (ECP) saaduista koroista. Korkokuluja netottavana eränä on esitetty sellaiset johdannaissopimukset, jotka suojaavat suojauslaskennassa olevia velkoja luottolaitoksille, velkoja yleisölle ja julkisyhteisöille sekä yleiseen liikkeeseen laskettuja velkakirjoja. Nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltavia rahoitusvelkoja suojaavien johdannaisten korkotuotot ja -kulut esitetään bruttomääräisinä jaettuna korkotuottoihin ja -kuluihin. Tässä erässä esitetyt johdannaiset on nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettujen rahoitusvelkojen suojaukseksi tehtyjä johdannaisia.

1.1.–30.6.2018 (1 000 €)	Korkotuotot ja vastaavat tuotot	Korkokulut ja vastaavat kulut	Netto
Varat			
Rahoitusvarat jaksotettuun hankintamenoon			
Käteiset varat	-	-6 593	-6 593
Saamiset luottolaitoksilta	71	-2 667	-2 596
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	97 004	-	97 004
Saamistodistukset	72	-665	-593
Muut varat	364	-	364
Johdannaiset suojauslaskennassa	-40 196	-	-40 196
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat rahoitusvarat			
Saamistodistukset	1	-768	-767
Rahoitusvarat, jotka luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti			
Saamistodistukset	12 051	-	12 051
Pakotetusti käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat rahoitusvarat			
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	755	-	755
Saamistodistukset	1	-	1
Johdannaissopimukset	29 445	-44 172	-14 728
Leasing	1 682	-	1 682
Korot rahoitusvaroihin kuulumattomista muista varoista	2	-	2
Korot varoista yhteensä	101 250	-54 865	46 385

1.1.–30.6.2018 (1 000 €)	Korkotuotot ja vastaavat tuotot	Korkokulut ja vastaavat kulut	Netto
Velat			
Rahoitusvelat jaksotettuun hankintamenoon			
Velat luottolaitoksille*	1 074	-101	973
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille*	-	-32 329	-32 329
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	115	-172 579	-172 464
Muut velat	-	-479	-479
Johdannaiset suojauslaskennassa	-	231 933	231 933
Rahoitusvelat, jotka luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti			
Velat luottolaitoksille*	-	-1 351	-1 351
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille*	-	-18 691	-18 691
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	-	-122 338	-122 338
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat rahoitusvelat			
Johdannaissopimukset	256 551	-70 189	186 362
Korot veloista yhteensä	257 740	-186 125	71 616
Yhteensä	358 990	-240 989	118 001

*Vuonna 2018 Kuntarahoitus siirsi velkoja erien Velat luottolaitoksille ja Velat yleisölle ja julkisyhteisöille välillä, mistä johtuen vertailuvuoden tiedot poikkeavat edellisen julkaistun puolivuosisikatsauksen liitteen tiedoista.

Liite 3. Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot

ARVOPAPERIKAUPAN JA VALUUTTATOIMINNAN NETTOTUOTOT 1.1.–30.6.2019 (1 000 €)	Myyntivoitot ja -tappiot (netto)	Käyvän arvon muutos	Yhteensä
Rahoitusvarat			
Luokiteltu pakotetusti käypään arvoon tulosvaikutteisesti	-	956	956
Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti	2 041	25 753	27 795
Rahoitusvelat			
Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti	-	-397 070	-397 070
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostetut johdannaiset	-1 676	340 576	338 899
Arvopaperikaupan nettotuotot yhteensä	365	-29 785	-29 420
Valuuttatoiminnan nettotuotot	-740	1 379	640
Yhteensä	-375	-28 405	-28 780

Arvopaperikaupan nettotuotot sisältää käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavien rahoitusvarojen ja -velkojen käyvän arvon muutoksen, suojauslaskentaan kuulumattomien johdannaisten käyvän arvon muutoksen sekä näiden erien myyntivoitot ja -tappiot. Valuuttatoiminnan nettotuotot sisältää kaikkien valuuttamääraisten erien osalta realisoituneet ja realisoitumattomat kurssierot.

Alla olevissa taulukoissa on eritelty nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvarojen ja -velkojen tasearvot ja käyvän arvon muutos tuloslaskelmassa katsauskauden aikana.

NIMENOMAISESTI KÄYPÄÄN ARVOON TULOSVAIKUTTEISESTI LUOKITELLUT RAHOITUSVARAT JA -VELAT (1 000 €)	Nimellisarvo 30.6.2019	Tasearvo 30.6.2019	Nimellisarvo 31.12.2018	Tasearvo 31.12.2018
Rahoitusvarat*				
Saamistodistukset	3 624 477	3 697 380	3 612 233	3 701 796
Rahoitusvarat yhteensä	3 624 477	3 697 380	3 612 233	3 701 796
Rahoitusvelat				
Velat luottolaitoksille	40 000	40 265	45 000	46 399
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	1 886 968	1 570 138	1 986 668	1 569 561
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	10 846 799	10 128 055	10 958 060	9 990 255
Rahoitusvelat yhteensä	12 773 768	11 738 458	12 989 728	11 606 215

*Nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattujen saamistodistusten osalta luottoriskille alttiina oleva enimmäismäärä on 30.6.2019 tasearvon suuruinen.

NIMENOMAISESTI KÄYPÄÄN ARVOON TULOSVAIKUTTEISESTI LUOKITELTUIEN RAHOITUSVAROJEN ARVONMUUTOS ARVOPAPERIKAUPAN NETTOTUOTOISSA (1 000 €)	30.6.2019	31.12.2018	Käyvän arvon muutos tuloksessa 1.1.–30.6.2019	, josta luottoriskin osuus	, josta markkinariskin osuus
Rahoitusvarat					
Saamistodistukset	80 659	54 906	25 753	658	25 095
Rahoitusvarat yhteensä	80 659	54 906	25 753	658	25 095

Rahoitusvarat, jotka Kuntarahoitus on nimenomaisesti määrittänyt arvostettaviksi käypään arvoon tulosvaikutteisesti, sisältää likviditeettisalkun saamistodistukset, joiden korkoriski on suojattu korko- ja valuuttajohdannaisilla. Määrittäminen nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavaksi tehdään, sillä se vähentää merkittävästi arvostukseen liittyviä epäjohtonmukaisuuksia (kirjanpidollista epäsymmetriaa), joka syntyisi siitä, että johdannainen arvostetaan tulosvaikutteisesti ja saamistodistus IFRS 9 -liiketoimintamallin perusteella käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta. Kuntarahoituksella ei ole luottojohdannaisia, jotka suojaisivat näitä rahoitusvaroja.

NIMENOMAISESTI KÄYPÄÄN ARVOON TULOSVAIKUTTEISESTI LUOKITELTUIEN RAHOITUSVELKOJEN ARVONMUUTOS ARVOPAPERIKAUPAN NETTOTUOTOISSA (1 000 €)	30.6.2019	31.12.2018	Käyvän arvon muutos tuloksessa 1.1.–30.6.2019	Oman luottoriskin arvon muutos laajan tuloslaskelman muissa erissä 1.1.–30.6.2019	Käyvän arvon muutos yhteensä 1.1.–30.6.2019
Rahoitusvelat					
Velat luottolaitoksille	-259	-1 360	1 101	33	1 134
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	-238 068	-140 738	-97 330	10 335	-86 994
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	575 000	875 841	-300 841	3 524	-297 316
Rahoitusvelat yhteensä	336 673	733 743	-397 070	13 893	-383 177

NETTO KÄYVÄN ARVON MUUTOS ARVOPAPERIKAUPAN NETTOTUOTOISSA (1 000 €)	Kumulatiivinen käyvän arvon muutos 30.6.2019	Käyvän arvon muutos tuloksessa 1.1.–30.6.2019
Rahoitusvelat luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti	336 673	-397 070
Rahoitusvelkoja suojaavat instrumentit	-348 121	373 765
Netto käyvän arvon muutos	-11 448	-23 305

Kuntarahoitus on luokitellut lyhytaikaiset valuuttamääräiset velkasitoumukset, jotka on suojattu valuuttajohdannaisilla, nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi. Luokittelun avulla poistetaan kirjanpidollista epäsymmetriaa, joka muuten syntyisi johdannaisen ja rahoitusvelan eri arvostusperiaatteista johtuen. Nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi luokitellut rahoitusvelat ovat rahoitusvelkoja, jotka on suojattu yhtiön riskienhallintaperiaatteiden mukaisesti, mutta joihin Kuntarahoitus ei voi soveltaa käyvän arvon suojauslaskentaa IFRS 9 -standardin mukaan. Rahoitusvelkojen käyvän arvon muutoksesta syntyy tulosvaikutusta, mutta niiden ollessa suojattu odotettavissa olevat voitot ja tappiot niiden osalta rajoittuvat korkoihin. Yllä oleva taulukko kuvaa rahoitusvelkojen ja niitä suojaavien johdannaisten nettovaikutuksen tulokseen.

Kun rahoitusvelka luokitellaan nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavaksi, kirjataan käyvän arvon muutos, lukuunottamatta käyvän arvon muutosta, joka johtuu oman luottoriskin muutoksesta, tuloslaskelmaan erään Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot. Kuntarahoituksen oman luottoriskin muutosten osuus käyvän arvon muutoksessa esitetään erikseen laajassa tuloksessa Oman luottoriskin rahaston muutoksena.

Oman luottoriskin muutoksen erottamiseksi rahoitusvelan käyvän arvon muutoksesta Kuntarahoitus soveltaa IFRS 13 -standardin mukaista tuottoihin perustuvaa lähestymistapaa (income approach). Valtaosalle nimenomaisesti käypään arvoon arvostettaville rahoitusveloille ei ole saatavilla markkinahintoja, sillä niillä ei käydä aktiivisesti kauppaa jälkimarkkinoilla. Oman luottoriskin erottamiseksi kehitetyssä arvostusmenetelmässä käytetään syöttötietoina Kuntarahoituksen jälkimarkkinakäyriä eri valuutoissa (benchmark curves), markkinatietoa valuuttojen välisistä viitekoronvaihtosopimusten preemioista (cross currency basis) sekä toteumatietoa Kuntarahoituksen liikkeeseen laskettujen velkojen luottomarginaalista (credit spread). Näiden tietojen perusteella saadaan määritettyä eri raportointiajankohdille arvostuskäyrä, jolla arvostetaan nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat rahoitusvelat. Vertaamalla teko hetken ja raportointihetken käyriä laskettua käypää arvoa voidaan määrittää Kuntarahoituksen oman luottoriskin muutoksen vaikutus rahoitusvelan käypään arvoon.

Nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi määritetyillä rahoitusveloilla ei käydä kauppaa.

ARVOPAPERIKAUPAN JA VALUUTTATOIMINNAN NETTOTUOTOT 1.1.–30.6.2018 (1 000 €)

	Myyntivoitot ja -tappiot (netto)	Käyvän arvon muutos	Yhteensä
Rahoitusvarat			
Luokiteltu pakotetusti käypään arvoon tulosvaikutteisesti	-	-769	-769
Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti	28	-6 145	-6 116
Rahoitusvelat			
Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti	-	455 189	455 189
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostetut johdannaiset	11	-454 414	-454 404
Arvopaperikaupan nettotuotot yhteensä	39	-6 139	-6 100
Valuuttatoiminnan nettotuotot	84	-525	-441
Yhteensä	123	-6 664	-6 541

NIMENOMAISESTI KÄYPÄÄN ARVOON TULOSVAIKUTTEISESTI LUOKITELTUIEN RAHOITUSVAROJEN ARVONMUUTOS ARVOPAPERIKAUPAN NETTOTUOTOISSA (1 000 €)

	30.6.2018	1.1.2018	Käyvän arvon muutos tuloksessa 1.1.–30.6.2018	, josta luotto- riskin osuus	, josta markkina- riskin osuus
Rahoitusvarat					
Saamistodistukset	68 365	74 510	-6 145	-8 327	2 182
Rahoitusvarat yhteensä	68 365	74 510	-6 145	-8 327	2 182

NIMENOMAISESTI KÄYPÄÄN ARVOON TULOSVAIKUTTEISESTI LUOKITELTUIEN RAHOITUS- VELKOJEN ARVONMUUTOS ARVOPAPERIKAUPAN NETTOTUOTOISSA (1 000 €)	30.6.2018	1.1.2018	Käyvän arvon muutos tuloksessa 1.1.–30.6.2018	Oman luottoriskin arvon muutos laajan tuloslaskelman muissa erissä 1.1.–30.6.2018	Käyvän arvon muutos yhteensä 1.1.–30.6.2018
Rahoitusvelat					
Velat luottolaitoksille	-2 899	-4 232	1 333	226	1 559
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	-140 387	-136 160	-4 227	-928	-5 155
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	713 141	255 059	458 083	4 363	462 445
Rahoitusvelat yhteensä	569 855	114 666	455 189	3 660	458 849

NETTO KÄYVÄN ARVON MUUTOS ARVOPAPERIKAUPAN NETTOTUOTOISSA (1 000 €)	Kumulatiivinen käyvän arvon muutos 30.6.2018	Käyvän arvon muutos tuloksessa 1.1.–30.6.2018
Rahoitusvelat luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti	569 855	455 189
Rahoitusvelkoja suojaavat instrumentit	-553 970	-446 400
Netto käyvän arvon muutos	15 886	8 789

Liite 4. Suojauslaskenta

SUOJAUSLASKENTA		Käyvän arvon suojauslaskenta yhteensä	IAS 39 portfolio- suojauslaskenta	IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta	IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta sis. Cost-of-Hedging
30.6.2019 (1 000 €)	Nimellisarvo				
Varat					
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä - Antolainat	7 709 296	8 034 331	7 895 886	138 445	-
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä - Leasingsopimukset	144 271	147 724	-	147 724	-
Varat yhteensä	7 853 567	8 182 056	7 895 886	286 169	-
Velat					
Velat luottolaitoksille	35 000	26 136	-	26 136	-
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	2 041 473	2 378 858	-	2 211 877	166 981
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	16 534 445	16 827 767	-	5 365 171	11 462 596
Velat yhteensä	18 610 919	19 232 760	-	7 603 183	11 629 577

ARVOSTUS SUOJATUN RISKIN OSALTA (1 000 €)	30.6.2019	31.12.2018	Tulosvaikutus 1.1.–30.6.2019
Varat			
IAS 39 portfoliosuojauslaskenta			
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	347 350	155 610	191 740
Suojausinstrumentit	-329 361	-127 621	-201 741
IAS 39 portfoliosuojauslaskenta netto	17 989	27 989	-10 000
IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta			
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	33 080	22 752	10 328
Suojausinstrumentit	-34 543	-23 636	-10 907
IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta netto	-1 463	-884	-578
Velat			
IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta			
Velat luottolaitoksille	-11 136	-11 845	709
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	-461 580	-339 599	-121 980
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	-528 179	-73 869	-454 310
Suojausinstrumentit	991 896	432 237	559 659
IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta netto	-8 998	6 924	-15 923
Suojauslaskenta yhteensä	7 528	34 029	-26 501

Taulukoissa esitetyt luvut sisältävät arvostuksen suojauskohteena olevan riskin osalta, joka on esitetty tuloslaskelman rivillä Suojauslaskennan nettotulos.

Taulukossa esitetty suojausinstrumenttien yhteissumma ei näin ollen täsmää liitteessä 7. Johdannaissopimukset esitettyyn riviin Suojauslaskennassa olevat sopimukset.

Lisää tietoa suojauslaskentaan sovellettavista periaatteista löytyy Kuntarahoituksen tilinpäätöksestä 2018 konsernin liitteestä 1. Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet.

SUOJAUSLASKENNAN VAIKUTUS OMAN PÄÄOMAN ERIIN (1 000 €)			Vaikutus
	30.6.2019	31.12.2018	Suojauskustannus- rahastoon
Suojauskustannus (Cost-of-Hedging)			
Suojausinstrumentit*	13 959	14 235	-276
Yhteensä	13 959	14 235	-276

*Suojauskustannuksen (Cost-of-Hedging) vaikutus valuutan- ja koronvaihtosopimuksissa esitetään omassa pääomassa Suojauskustannusrahastossa. Luvut on esitetty verojen jälkeen.

SUOJAUSLASKENNAN TEHOKKUUS SUOJAUSKOHEITTAIN (1 000 €)

30.6.2019

SUOJAUSKOHDE	Voitot/tappiot suojaussuhteesta			
	Suojaus- instrumentti	Suojauskohde	Suojaus- instrumentti	Suojaussuhteen tehoton osuus
Varat				
IAS 39 portfoliosuojauslaskenta				
Kiinteäkorkoiset ja pitkiin viitekorkoihin sidotut lainat	Korkojohdannainen	347 350	-329 361	17 989
IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta				
Strukturoitu antolainaus	Korkojohdannainen	29 626	-31 452	-1 826
Kiinteäkorkoiset leasing sopimukset	Korkojohdannainen	3 454	-3 091	363
Varat yhteensä		380 430	-363 904	16 526
Velat				
IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta				
Euromääräiset velat	Korkojohdannainen	-741 981	745 858	3 877
Valuuttamääräiset velat	Valuuttajohdannainen (koron- ja valuuttavaihtosopimukset) Korkojohdannainen	-258 913	246 038	-12 875
Velat yhteensä		-1 000 894	991 896	-8 998

SUOJAUSLASKENTA

31.12.2018 (1 000 €)

	Nimellisarvo	Käyvän arvon suojauslaskenta yhteensä	IAS 39 portfolio- suojauslaskenta	IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta	IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta sis. Cost-of-Hedging
Varat					
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä - Antolainat	7 536 559	7 636 793	7 491 823	144 970	-
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä - Leasing sopimukset	108 658	109 835	-	109 835	-
Varat yhteensä	7 645 217	7 746 628	7 491 823	254 805	-
Velat					
Velat luottolaitoksille	45 000	36 845	-	36 845	-
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	2 085 358	2 301 358	-	2 101 889	199 469
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	16 543 342	16 360 789	-	4 100 363	12 260 426
Velat yhteensä	18 673 700	18 698 991	-	6 239 096	12 459 895

ARVOSTUS SUOJATUN RISKIN OSALTA (1 000 €)	30.6.2018	1.1.2018	Tulosvaikutus 1.1.–30.6.2018
Varat			
IAS 39 portfoliosuojauslaskenta			
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	137 757	127 428	10 329
Suojausinstrumentit	-109 258	-100 054	-9 204
IAS 39 portfoliosuojauslaskenta netto	28 498	27 374	1 125
IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta			
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	23 115	25 596	-2 481
Suojausinstrumentit	-24 225	-26 701	2 476
IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta netto	-1 109	-1 105	-5
Velat			
IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta			
Velat luottolaitoksille	-4 948	-4 851	-97
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	-352 671	-363 087	10 416
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	48 018	-96 691	144 709
Suojausinstrumentit	326 417	444 743	-118 326
IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta netto	16 816	-19 885	36 701
Suojauslaskenta yhteensä	44 205	6 384	37 821

Taulukoissa esitetyt luvut sisältävät arvostuksen suojauskohteena olevan riskin osalta, joka on esitetty tuloslaskelman rivillä Suojauslaskennan nettotulos. Taulukossa esitetty suojausinstrumenttien yhteissumma ei näin ollen täsmää liitteessä 7. Johdannaissopimukset esitettyyn riviin Suojauslaskennassa olevat sopimukset. Lisää tietoa suojauslaskentaan sovellettavista periaatteista löytyy Kuntarahoituksen tilinpäätöksestä 2018 konsernin liitteestä 1. Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet.

SUOJAUSLASKENNAN VAIKUTUS OMAN PÄÄOMAN ERIIN	LIITETIEDOT		Vaikutus
	30.6.2018	1.1.2018	Suojauskustannus- rahastoon
Suojauskustannus (Cost-of-Hedging)			
Suojausinstrumentit*	8 068	-7 919	15 987
Yhteensä	8 068	-7 919	15 987

*IFRS 9: ssä suojauskustannuksen (Cost-of-Hedging) vaikutus valuutan- ja koronvaihtosopimuksissa esitetään omassa pääomassa Suojauskustannusrahastossa. Luvut on esitetty verojen jälkeen.

SUOJAUSLASKENNAN TEHOKKUUS SUOJAUSKOHEITTAIN (1 000 €)

30.6.2018	Voitot/tappiot suojaussuhteesta			
	Suojaus- instrumentti	Suojauskohde	Suojaus- instrumentti	Suojaussuhteen tehoton osuus
SUOJAUSKOHDE				
Varat				
IAS 39 portfoliosuojauslaskenta				
Kiinteäkorkoiset ja pitkiin viitekorkoihin sidotut lainat	Korkojohdannainen	137 757	-109 258	28 498
IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta				
Strukturoitu antolainaus	Korkojohdannainen	22 184	-23 487	-1 303
Kiinteäkorkoiset leasingsopimukset	Korkojohdannainen	931	-738	193
Varat yhteensä		160 872	-133 483	27 389
Velat				
IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta				
Euromääräiset velat	Korkojohdannainen	-369 638	373 734	4 096
Valuuttamääräiset velat	Valuuttajohdannainen (koron- ja valuutanvaihtosopimukset) Korkojohdannainen	60 037	-47 317	12 720
Velat yhteensä		-309 601	326 417	16 816

Liite 5. Rahoitusvarat ja -velat

Rahoitusvarat

30.6.2019 (1 000 €)	Jaksotettu hankintameno	Pakotetusti käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat rahoitusvarat	Johdannaiset suojaus- laskennassa	Yhteensä	Käypä arvo
Käteiset varat	3 470 308	-	-	-	-	3 470 308	3 470 308
Saamiset luottolaitoksilta	1 201 906	-	-	-	-	1 201 906	1 201 906
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	23 112 701	54 502	-	-	-	23 167 203	25 235 722
Saamistodistukset	925 285	763	3 697 380	1 325 717	-	5 949 146	5 949 767
Osakkeet ja osuudet	-	9 855	-	-	-	9 855	9 855
Johdannaissopimukset	-	850 105	-	-	1 350 329	2 200 434	2 200 434
Muut varat	152 437	-	-	-	-	152 437	152 437
Yhteensä	28 862 638	915 226	3 697 380	1 325 717	1 350 329	36 151 289	38 220 428

Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä sisältää leasing sopimuksiin perustuvia saamisia 147 724 tuhatta euroa, jotka ovat käyvän arvon suojauslaskennassa. Suojaamatonta leasingia ei ole esitetty rahoitusvarat ja -velat taulukossa, sillä leasing ei ole rahoitusvara IFRS 9 -standardin mukaan. Muut varat sisältää keskusvastapuolelle annettua vakuutta 152 437 tuhatta euroa.

Rahoitusvelat

30.6.2019 (1 000 €)	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Johdannaiset suojauslaskennassa	Yhteensä	Käypä arvo
Velat luottolaitoksille	1 030 486	-	40 265	-	1 070 751	1 070 956
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	2 378 858	-	1 570 138	-	3 948 995	3 974 593
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	17 678 524	-	10 128 055	-	27 806 579	27 840 598
Johdannaissopimukset	-	1 113 024	-	1 008 739	2 121 762	2 121 762
Muut velat	92 588	-	-	-	92 588	92 588
Yhteensä	21 180 455	1 113 024	11 738 458	1 008 739	35 040 675	35 100 498

Muut velat sisältää keskusvastapuolelta saatua vakuutta 92 588 tuhatta euroa.

Uudelleenluokiteltujen rahoitusvarojen ja -velkojen vaikutus vuoteen 2019

RAHOITUSVARAT (1 000 €)	Alkuperäinen luokitteluryhmä IAS 39:n mukaan	Uusi luokitteluryhmä IFRS 9:n mukaan	Käypä arvo 30.6.2019	Käyvän arvon muutoksesta johtuva voitto tai tappio kaudella (i)	Efektiivinen korko määritelty 1.1.2018 (ii)	Kirjatut korkotuotot 1.1.–30.6.2019
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	Käyvän arvon optio	Jaksotettu hankintameno	131 818	644	0,14 %	137

(i) Käyvän arvon muutoksesta johtuva voitto tai tappio, joka olisi kirjattu tulosvaikutteisesti raportointikauden päätteeksi, jos rahoitusvarojen uudelleenluokittelua ei olisi tehty.

(ii) Efektiivinen korko määritelty soveltamisen aloittamisajankohtana.

Rahoitusvarat

31.12.2018 (1 000 €)	Jaksotettu hankintameno	Pakotetusti käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat rahoitusvarat	Johdannaiset suojauslaskennassa	Yhteensä	Käypä arvo
Käteiset varat	3 522 200	-	-	-	-	3 522 200	3 522 200
Saamiset luottolaitoksilta	1 380 544	-	-	-	-	1 380 544	1 380 544
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	22 407 123	56 808	-	-	-	22 463 931	24 386 586
Saamistodistukset	725 587	825	3 701 796	1 434 383	-	5 862 591	5 862 961
Osakkeet ja osuudet	-	9 521	-	-	-	9 521	9 521
Johdannaissopimukset	-	534 398	-	-	1 004 212	1 538 610	1 538 610
Muut varat	164 341	-	-	-	-	164 341	164 341
Yhteensä	28 199 795	601 552	3 701 796	1 434 383	1 004 212	34 941 738	36 864 763

Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä sisältää leasingsopimuksiin perustuvia saamisia 109 836 tuhatta euroa, jotka ovat käyvän arvon suojauslaskennassa. Suojaamatonta leasingia ei ole esitetty rahoitusvarat ja -velat taulukossa, sillä leasing ei ole rahoitusvara IFRS 9 -standardin mukaan. Muut varat sisältää keskusvastapuolelle annettua vakuutta 164 341 tuhatta euroa.

Rahoitusvelat

31.12.2018 (1 000 €)	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Johdannaiset suojauslaskennassa	Yhteensä	Käypä arvo
Velat luottolaitoksille	776 105	-	46 399	-	822 504	822 733
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	2 301 358	-	1 569 561	-	3 870 918	3 896 366
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	16 911 743	-	9 990 255	-	26 901 998	26 950 268
Johdannaissopimukset	-	1 197 905	-	1 007 522	2 205 427	2 205 427
Yhteensä	19 989 205	1 197 905	11 606 215	1 007 522	33 800 848	33 874 794

Uudelleenluokiteltujen rahoitusvarojen ja -velkojen vaikutus vuoteen 2018

RAHOITUSVARAT (1 000 €)	Alkuperäinen luokitteluryhmä IAS 39:n mukaan	Uusi luokitteluryhmä IFRS 9:n mukaan	Käypä arvo 30.6.2018	Käyvän arvon muutoksesta johtuva voitto tai tappio kaudella (i)	Efektiivinen korko määritelty 1.1.2018 (ii)	Kirjatut korkotuotot 1.1.–30.6.2018
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	Käyvän arvon optio	Jaksotettu hankintameno	144 352	-85	0,14 %	109

Kaikki sijoitustodistukset, jotka uudelleenluokiteltiin käyvän arvon optiolla kirjattavista käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavaksi IFRS 9:n soveltamisen aloittamisajankohtana, ovat erääntyneet vuoden 2018 aikana.

Liite 6. Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot

30.6.2019 (1 000 €)	Käypä arvo				Yhteensä
	Kirjanpitoarvo	Taso 1	Taso 2	Taso 3	
Käypään arvoon arvostetut rahoitusvarat					
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat					
Saamistodistukset	1 325 717	1 105 530	220 187	-	1 325 717
Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti					
Saamistodistukset	3 697 380	3 697 380	-	-	3 697 380
Pakotetusti käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat					
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	54 502	-	54 502	-	54 502
Saamistodistukset	763	-	763	-	763
Rahasto-osuudet	9 855	9 855	-	-	9 855
Johdannaissopimukset	850 105	-	840 711	9 394	850 105
Johdannaiset suojauslaskennassa	1 350 329	-	1 350 329	-	1 350 329
Käypään arvoon arvostetut rahoitusvarat yhteensä	7 288 651	4 812 765	2 466 492	9 394	7 288 651
Käyvän arvon suojauslaskennassa					
Jaksotettuun hankintamenoön arvostetut					
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	8 182 056	-	8 757 140	-	8 757 140
Käyvän arvon suojauslaskennassa yhteensä	8 182 056	-	8 757 140	-	8 757 140
Jaksotettuun hankintamenoön arvostetut					
Käteiset varat	3 470 308	3 470 308	-	-	3 470 308
Saamiset luottolaitoksilta	1 201 906	153 553	1 048 354	-	1 201 906
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	14 930 646	-	16 424 080	-	16 424 080
Saamistodistukset	925 285	-	925 907	-	925 907
Muut varat	152 437	-	152 437	-	152 437
Jaksotettuun hankintamenoön arvostetut rahoitusvarat yhteensä	20 680 582	3 623 861	18 550 777	-	22 174 637
Rahoitusvarat yhteensä	36 151 289	8 436 626	29 774 408	9 394	38 220 428

30.6.2019 (1 000 €)	Käypä arvo				Yhteensä
	Kirjanpitoarvo	Taso 1	Taso 2	Taso 3	
Käypään arvoon arvostetut rahoitusvelat					
Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti					
Velat luottolaitoksille	40 265	-	40 265	-	40 265
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	1 570 138	-	1 570 138	-	1 570 138
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	10 128 055	-	9 533 412	594 644	10 128 055
Arvostettu käypään arvoon tulosvaikutteisesti					
Johdannaissopimukset	1 113 024	-	1 039 935	73 089	1 113 024
Johdannaiset suojauslaskennassa	1 008 739	-	1 008 739	-	1 008 739
Käypään arvoon arvostetut rahoitusvelat yhteensä	13 860 220	-	13 192 488	667 732	13 860 220
Käyvän arvon suojauslaskennassa					
Velat luottolaitoksille	26 136	-	26 341	-	26 341
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	2 378 858	-	2 404 456	-	2 404 456
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat *	16 827 767	-	16 861 786	-	16 861 786
Käyvän arvon suojauslaskennassa yhteensä	19 232 760	-	19 292 583	-	19 292 583
Jaksotettuun hankintamenoön arvostetut					
Velat luottolaitoksille	1 004 350	-	1 004 350	-	1 004 350
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	850 757	-	850 757	-	850 757
Muut velat	92 588	-	92 588	-	92 588
Jaksotettuun hankintamenoön arvostetut rahoitusvelat yhteensä	1 947 695	-	1 947 695	-	1 947 695
Rahoitusvelat yhteensä	35 040 675	-	34 432 766	667 732	35 100 498

*Kuntarahoituksen liikkeeseen laskemat kiinteäkorkoiset viitelainat on esitetty käyvän arvon hierarkiatasolla 2 johtuen siitä, että kyseiset rahoitusvelat ovat käyvän arvon suojauslaskennassa, jonka seurauksena ne on arvostettu suojatun riskin osalta käypään arvoon. Arvostamisessa on käytetty tason 2 syöttötietoja. Tässä puolivuosisikatsauksessa on Kuntarahoituksen liikkeeseen laskemien kiinteäkorkoisten viitelainojen käypä arvo raportoitu kokonaisuudessaan perustuen Bloombergilta saatuun hintanoteeraukseen. Hintanoteeraus on tason 1 syöttötieto.

31.12.2018 (1 000 €)	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo			Yhteensä
		Taso 1	Taso 2	Taso 3	
Käypään arvoon arvostetut rahoitusvarat					
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat					
Saamistodistukset	1 434 383	1 344 347	90 037	-	1 434 383
Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti					
Saamistodistukset	3 701 796	3 701 796	-	-	3 701 796
Pakotetusti käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat					
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	56 808	-	56 808	-	56 808
Saamistodistukset	825	-	825	-	825
Rahasto-osuudet	9 521	9 521	-	-	9 521
Johdannaissopimukset	534 398	-	533 454	944	534 398
Johdannaiset suojauslaskennassa	1 004 212	-	1 004 212	-	1 004 212
Käypään arvoon arvostetut rahoitusvarat yhteensä	6 741 943	5 055 663	1 685 336	944	6 741 943
Käyvän arvon suojauslaskennassa					
Jaksotettuun hankintamenoön arvostetut					
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	7 746 628	-	8 278 225	-	8 278 225
Käyvän arvon suojauslaskennassa yhteensä	7 746 628	-	8 278 225	-	8 278 225
Jaksotettuun hankintamenoön arvostetut					
Käteiset varat	3 522 200	3 522 200	-	-	3 522 200
Saamiset luottolaitoksilta	1 380 544	119 437	1 261 107	-	1 380 544
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	14 660 495	-	16 051 552	-	16 051 552
Saamistodistukset	725 587	-	725 957	-	725 957
Muut varat	164 341	-	164 341	-	164 341
Jaksotettuun hankintamenoön arvostetut rahoitusvarat yhteensä	20 453 167	3 641 637	18 202 958	-	21 844 594
Rahoitusvarat yhteensä	34 941 738	8 697 300	28 166 519	944	36 864 763

31.12.2018 (1 000 €)	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo			Yhteensä
		Taso 1	Taso 2	Taso 3	
Käypään arvoon arvostetut rahoitusvelat					
Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti					
Velat luottolaitoksille	46 399	-	46 399	-	46 399
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	1 569 561	-	1 569 561	-	1 569 561
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	9 990 255	-	9 221 807	768 448	9 990 255
Arvostettu käypään arvoon tulosvaikutteisesti					
Johdannaissopimukset	1 197 905	-	1 005 905	192 000	1 197 905
Johdannaiset suojauslaskennassa	1 007 522	-	1 007 522	-	1 007 522
Käypään arvoon arvostetut rahoitusvelat yhteensä	13 811 642	-	12 851 194	960 448	13 811 642
Käyvän arvon suojauslaskennassa					
Velat luottolaitoksille	36 845	-	37 073	-	37 073
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	2 301 358	-	2 326 806	-	2 326 806
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat *	16 360 789	-	16 409 059	-	16 409 059
Käyvän arvon suojauslaskennassa yhteensä	18 698 991	-	18 772 938	-	18 772 938
Jaksotettuun hankintamenoön arvostetut					
Velat luottolaitoksille	739 260	-	739 260	-	739 260
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	550 954	-	550 954	-	550 954
Jaksotettuun hankintamenoön arvostetut rahoitusvelat yhteensä	1 290 214	-	1 290 214	-	1 290 214
Rahoitusvelat yhteensä	33 800 848	-	32 914 346	960 448	33 874 794

*Kuntarahoituksen liikkeeseen laskemat kiinteäkorkoiset viitelainat on esitetty käyvän arvon hierarkiatasolla 2 johtuen siitä, että kyseiset rahoitusvelat ovat käyvän arvon suojauslaskennassa, jonka seurauksena ne on arvostettu suojatun riskin osalta käypään arvoon. Arvostamisessa on käytetty tason 2 syöttötietoja. Tilinpäätösraportoinnissa on Kuntarahoituksen liikkeeseen laskemien kiinteäkorkoisten viitelainojen käypä arvo raportoitu kokonaisuudessaan perustuen Bloombergilta saatua hintanoteeraukseen. Hintanoteeraus on tason 1 syöttötieto.

Taso 1

Arvostus perustuu aktiivisilla toimivilla markkinoilla täysin samanlaisille varoille tai veloille noteerattuihin hintoihin, jotka ovat yrityksen saatavilla arvostuspäivänä. Markkinoilta saatavia hintoja käytetään oikaisemattomina. Markkinoiden katsotaan olevan toimivat, jos kauppaa käydään usein ja hintatietoja on saatavilla säännöllisesti. Kuntarahoitus käyttää osan rahoitusinstrumenttien arvostamiseen identtisten instrumenttien hintanoteerauksia Reutersilta tai Bloombergilta. Nämä hintanoteeraukset (keskihinta) edustavat järjestäytyneen transaktion hintaa markkinaosapuolten välillä arvostuspäivänä. Siten nämä hintanoteeraukset edustavat käypää arvoa kyseisille instrumenteille. Tason 1 rahoitusvarat koostuvat pääosin sijoituksista saamistodistuksiin.

Taso 2

Arvostus on määritelty käyttäen syöttötietoina muita kuin tason 1 noteerattuja hintoja. Hinnat ovat todennettavissa joko suoraan tai välillisesti. Tason 2 rahoitusinstrumenteilla ei käydä aktiivisesti kauppaa toimivilla markkinoilla ja käypä arvo määritetään yleisesti hyväksytyillä arvostusmalleilla ja -menetelmillä.

Käypä arvo perustuu vastaavanlaisten varojen tai velkojen noteerauksiin toimivilla markkinoilla tai täysin samanlaisten tai vastaavanlaisten varojen tai velkojen noteerattuihin hintoihin markkinoilla, jotka eivät ole toimivat. Käypä arvo voi perustua myös muihin syöttötietoihin kuin noteerattuihin hintoihin, jotka kyseiselle omaisuuserälle tai velalle ovat havainnoitavissa, kuten esimerkiksi korkokannat ja tuottokäyrät, implisiittiset volatiliiteetit tai luottomarginaalit. Vaatimuksena on, että syöttötiedot ovat havainnoitavissa tavanomaisesti noteeratuihin väliajoin. Jos rahoitusvaralle tai -velalle on määrätty voimassaoloaika, tulee tason 2 syöttötieto olla havainnoitavissa olennaisilta osin rahoitusvaran tai -velan koko voimassaoloaikana.

Tason 2 arvostus perustuu menetelmään, jossa sopimuskohtaiset tulevat kassavirrat mallinetaan niin sanottujen forward-käyrien avulla ja lopuksi kassavirrat diskontataan valuutta- ja korkoperusteikohtaisilla diskonttokäyrillä. Optioita sisältävien sopimuksien hinnoittelussa käytetään lisäksi markkinoilla yleisesti käytössä olevia korko- ja optiohinnoittelumalleja. Näissä arvostusmenetelmissä käytetään markkinoilta havainnoitavissa olevia syöttötietoja. Tason 2 rahoitusinstrumentit koostuvat pääosin OTC-johdannaisista, yhtiön omista liikkeeseenlaskuista, antolainauksesta sekä sijoitustodistuksista.

OTC-johdannaisten käypä arvo määritetään arvostusmalleilla. Diskonttaukseen käytetään markkinoilta todennettavia korkoja. Lisäksi arvostus perustuu muihin syöttötietoihin sopimuksen ominaisuuksista riippuen. Strukturoitujen tuotteiden arvostamisessa käytetään apuna Numerixia (hinnoittelumallikirjasto), jonka mallit vastaavat markkinoilla yleisesti käytössä olevia malleja. OTC-johdannaiset luokitellaan tasolle 2, mikäli mallien kaikki merkittävimmät syöttötiedot ovat todennettavissa toimivilta markkinoilta.

Taso 3

Arvostus on määritelty käyttäen syöttötietoina muita kuin tason 1 noteerattuja hintoja tai tason 2 arvostusmenetelmissä syöttötietoina käytettävää havainnoitavaa markkinadataa. Arvostus sisältää ei-havainnoitavissa olevia syöttötietoja. Ei-havainnoitavissa olevia syöttötietoja käytetään käyvän arvon laskennassa vain siinä määrin kuin relevantteja havainnoitavissa olevia syöttötietoja ei ole saatavilla. Kuntarahoituksen tason 3 syöttötietoja on proxy volatiliiteetti. Tätä käytetään vain jos implisiittistä volatiliiteettiä ei ole saatavilla.

Tason 3 arvostus perustuu menetelmään, jossa sopimuskohtaiset tulevat kassavirrat mallinetaan niin sanottujen forward-käyrien avulla ja lopuksi kassavirrat diskontataan valuutta- ja korkoperusteikohtaisilla diskonttokäyrillä. Optioita sisältävien sopimuksien hinnoittelussa käytetään lisäksi markkinoilla yleisesti käytössä olevia korko- ja optiohinnoittelumalleja. Näissä arvostusmenetelmissä saatetaan käyttää syöttötietoja, jotka eivät ole suoraan havainnoitavissa markkinoilta ja ei-todennettavissa olevilla tekijöillä voi olla merkittävä vaikutus käypään arvoon. Tason 3 rahoitusinstrumentit koostuvat pääosin osakesidonnaisista OTC-johdannaisista sekä rahoitusveloista.

Kaikissa arvostusmalleissa hyödynnetään markkinasyöttötietoja, kuten korkoja, volatiliiteetteja ja korrelaatioita. Osa syöttötiedoista on todennettavissa, kun taas osa ei ole todennettavissa. Kaikkien päävaluuttojen korot ovat todennettavissa, kuten myös korot, volatiliiteetit ja korrelaation tiettyyn ajanhetkeen saakka. Jos ei-todennettavissa olevien parametrien vaikutus arvostukseen on merkittävä, instrumentti luokitellaan käyvän arvon hierarkian tasolle 3.

Siirrot käyvän arvon hierarkian tasojen välillä

Katsauskauden aikana 2019 ei ole siirretty rahoitusvarojen tai -velkojen tasojen 1 ja 2 välillä.

Katsauskauden aikana 2019 ei ole siirretty rahoitusvarojen tai -velkojen tasojen 2 ja 3 välillä.

	Johdannaissaamiset	Johdannaisvelat	Saamistodistukset	Yleiseen liikkeeseenlasketut velkakirjat	Yhteensä
	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Paketetusti käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti	
1.1.–30.6.2019 (1 000 €)					
1.1.2019	944	-192 000	-	-768 448	-959 504
Arvonmuutos tuloslaskelmassa	7 093	57 158	-	-65 218	-967
Ostot	2 015	-6 645	-	-141 446	-146 076
Myyntit ja eräntymiset	-657	68 398	-	380 469	448 210
Siirrot tasolle 3	-	-	-	-	-
Siirrot pois tasolta 3	-	-	-	-	-
30.6.2019	9 394	-73 089	-	-594 644	-658 338

Tilikaudella 2018 ei tapahtunut siirtoja tasojen 1 ja 2 välillä eikä tasojen 2 ja 3 välillä.

	Johdannaissaamiset	Johdannaivelat	Saamistodistukset	Yleiseen liikkeeseenlasketut velkakirjat	Yhteensä
	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Paketetusti käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti	
1.1.–31.12.2018 (1 000 €)					
1.1.2018	38 696	-38 696	4 878	-953 394	-948 516
Arvonmuutos tuloslaskelmassa	-32 799	-41 437	-	9 207	-65 029
Ostot	657	-130 858	-	-414 543	-544 744
Myyntit ja erääntymiset	-5 611	18 992	-4 878	590 282	598 785
Siirrot tasolle 3	-	-	-	-	-
Siirrot pois tasolta 3	-	-	-	-	-
31.12.2018	944	-192 000	-	-768 448	-959 504

Ei-havainnoitavien syöttötietojen herkkyyshanalyysi

Ei-havainnoitavia syöttötietoja ovat osake- ja indeksivolatiliteetit, joille ei ole saatavissa noteerauksia likvideiltä optiomarkkinoilta. Ei-havainnoitaville parametreille on laskettu vaihteluvälit perustuen historiallisiin markkinanoteerauksiin vuosilta 2015–2019. Syöttötietojen vaihteluvälin perusteella on arvioitu sopimusten markkina-arvoja korkean volatiliteetin ja alhaisen volatiliteetin skenaarioissa. Alhaisen volatiliteetin skenaariossa johdannaissopimusten käypä arvo nousee 3,4 miljoonaa euroa (2018: 36,8 miljoonaa euroa) ja vastaavasti velkainstrumenttien käypä arvo laskee 3,7 miljoonaa euroa (2018: 37,3 miljoonaa euroa). Korkean volatiliteetin skenaariossa johdannaissopimusten käypä arvo laskee 28,8 miljoonaa euroa (2018: 10,8 miljoonaa euroa) ja vastaavasti velkainstrumenttien käypä arvo nousee 28,6 miljoonaa euroa (2018: 11,0 miljoonaa euroa).

sopimusten käypä arvo nousee 3,4 miljoonaa euroa (2018: 36,8 miljoonaa euroa) ja vastaavasti velkainstrumenttien käypä arvo laskee 3,7 miljoonaa euroa (2018: 37,3 miljoonaa euroa). Korkean volatiliteetin skenaariossa johdannaissopimusten käypä arvo laskee 28,8 miljoonaa euroa (2018: 10,8 miljoonaa euroa) ja vastaavasti velkainstrumenttien käypä arvo nousee 28,6 miljoonaa euroa (2018: 11,0 miljoonaa euroa).

Liite 7. Johdannaisopimukset

30.6.2019 (1 000 €)	Kohde-etuuden nimellisarvo	Käypä arvo	
		Positiivinen	Negatiivinen
Suojauslaskennassa olevat sopimukset			
Korkojohdannaiset			
Koronvaihtosopimukset	20 290 205	813 254	-370 026
joista keskusvastapuoliselvittävät	13 798 448	343 043	-199 125
Valuuttajohdannaiset			
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	11 408 966	537 075	-638 712
Suojauslaskennassa olevat sopimukset yhteensä	31 699 171	1 350 329	-1 008 739
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostetut johdannaiset			
Korkojohdannaiset			
Koronvaihtosopimukset	18 662 886	620 558	-379 339
joista keskusvastapuoliselvittävät	9 185 905	780	-118 612
Korko-optiot	100 070	176	-176
Valuuttajohdannaiset			
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	6 987 257	192 072	-626 996
Termiinisopimukset	1 601 564	-584	-13 689
Osakejohdannaiset	1 653 223	37 883	-92 824
Muut johdannaiset	-	-	-
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostetut johdannaiset yhteensä	29 004 999	850 105	-1 113 024
Johdannaisopimukset yhteensä	60 704 170	2 200 434	-2 121 762

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostetut johdannaiset -ryhmä sisältää kaikki yhtiön johdannaiset, jotka eivät ole suojauslaskennassa, vaikka ne olisi tehty riskienhallintatarkoituksessa suojaaviksi. Tähän ryhmään lukeutuvat nimenomaisesti käypään arvoon arvostettavien rahoitusvarojen ja -velkojen suojaukseksi tehdyt johdannaiset, kuntien kanssa tehdyt johdannaiset, kuntajohdannaisten suojaksi tehdyt johdannaiset sekä taseen korkoriskin suojaukseksi tehdyt johdannaiset, joille ei ole määritelty yksilöityä suojauskohdetta.

Johdannaisopimuksista saadut tai maksetut korot sisältyvät taseen eriin "Siirtosaamiset ja maksetut ennakot" ja "Siirtovelat ja maksetut ennakot".

31.12.2018 (1 000 €)	Kohde-etuuden nimellisarvo	Käypä arvo	
		Positiivinen	Negatiivinen
Suojauslaskennassa olevat sopimukset			
Korkojohdannaiset			
Koronvaihtosopimukset	19 673 707	412 028	-211 683
joista keskusvastapuoliselvittävät	11 628 854	60 528	-84 031
Valuuttajohdannaiset			
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	12 475 969	592 184	-795 839
Suojauslaskennassa olevat sopimukset yhteensä	32 149 676	1 004 212	-1 007 522
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostetut johdannaiset			
Korkojohdannaiset			
Koronvaihtosopimukset	16 875 955	357 439	-254 720
joista keskusvastapuoliselvittävät	6 045 196	5 281	-54 167
Korko-optiot	160 105	417	-417
Valuuttajohdannaiset			
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	6 089 391	152 459	-675 090
Terminisopimukset	2 538 297	18 865	-8 036
Osakejohdannaiset	1 788 685	5 217	-259 641
Muut johdannaiset	-	-	-
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostetut johdannaiset yhteensä	27 452 433	534 398	-1 197 905
Johdannaisoppimukset yhteensä	59 602 109	1 538 610	-2 205 427

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostetut johdannaiset -ryhmä sisältää kaikki yhtiön johdannaiset, jotka eivät ole suojauslaskennassa, vaikka ne olisi tehty riskienhallintatarkoituksessa suojaaviksi. Tähän ryhmään lukeutuvat nimenomaisesti käypään arvoon arvostettavien rahoitusvarojen ja -velkojen suojaukseksi tehdyt johdannaiset, kuntien kanssa tehdyt johdannaiset, kuntajohdannaisten suojaukseksi tehdyt johdannaiset sekä taseen korkoriskin suojaukseksi tehdyt johdannaiset, joille ei ole määritelty yksilöityä suojauskohdetta.

1.1.2018 alkaen Kuntarahoitus on arvostanut kaikki johdannaiset käyttäen OIS-käyrää ja sisällyttänyt eri valuuttojen välisen viitekoronvaihtosopimuksen premion (cross currency basis) vaikutuksen johdannaisarvostuksiin.

Liite 8. Luottotappiot

Odotettavissa olevat luottotappiot

ODOTETTAVISSA OLEVIEN LUOTTOTAPPIOIDEN LASKENNAN PIIRIIN KUULUVAT VASTUUT ARVONALENTUMISVAIHEITTAIN (1 000 €)

	30.6.2019 Tasearvo*	31.12.2018 Tasearvo*
Vaihe 1	32 963 624	32 641 022
Vaihe 2	230 474	226 605
Vaihe 3	28 394	-
Yhteensä	33 222 492	32 867 627

*Tasearvo sisältää sitovat luottolupaukset (taseen ulkopuolinen erä).

LUOTTORISKILLE ALTTIINA OLEVAT VASTUUT JA NIIDEN ODOTETTAVISSA OLEVAA LUOTTOTAPPIOTA KOSKEVA VÄHENNYSERÄ (1 000 €)

	30.6.2019	31.12.2018
Käteiset varat jaksotettuun hankintamenuon	0	0
Saamiset luottolaitoksilta jaksotettuun hankintamenuon	-42	-51
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä jaksotettuun hankintamenuon	-51	-75
Leasingsaamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä jaksotettuun hankintamenuon	-1	-1
Saamistodistukset jaksotettuun hankintamenuon	0	0
Saamistodistukset käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta	-175	-221
Muihin varoihin sisältyvä jaksotettuun hankintamenuon arvostettu käteisvakuus keskusvastapuolelle	-4	-4
Muihin varoihin sisältyvät takaussaamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	-	-
Luottolupaukset (taseen ulkopuolinen erä)	-3	-3
Odotettavissa olevat luottotappiot yhteensä	-276	-355

**ODOTETTAVISSA OLEVAA LUOTTOTAPPIOTA KOSKEVAN
VÄHENNYSERÄN MUUTOS ARVONALENTUMISVAIHEITTAIN**
30.6.2019 (1 000 €)

	Ei arvoltaan alentuneet		Arvoltaan alentuneet	
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
	12 kuukauden odotetut luottotappiot	Koko voimassaoloajan odotetut luottotappiot	Koko voimassaoloajan odotetut luottotappiot	Odotettavissa olevat luottotappiot
Odotettavissa olevat luottotappiot 1.1.2019 yhteensä	-295	-59	-	-355
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	-39	-1	-	-40
Takaisinmaksuista ja eräänymisistä johtuvat vähennykset (poislukien toteutuneet luottotappiot)	116	9	-	125
Siirrot vaiheeseen 1	0	17	-	17
Siirrot vaiheeseen 2	0	-2	-	-2
Siirrot vaiheeseen 3	-	21	-19	2
Muutokset mallissa ¹ ja parametreissa ² koskien odotettujen luottotappioiden laskentaperiaatteita	-22	-	-	-22
Toteutuneet luottotappiot	-	-	-	-
Toteutuneisiin luottotappioihin tapahtuneet palautukset	-	-	-	-
Odotettavissa olevat luottotappiot 30.6.2019 yhteensä	-241	-16	-19	-276

¹ Esittää muutosta mallissa ja ² esittää muutosta mallin parametreissa (esim. BKT, työttömyysluvut).

Odotettavissa olevien luottotappioiden tulosvaikutus on alkuvuoden 2019 aikana ollut yhteensä +79 tuhatta euroa. Tulosvaikutus muodostuu katsauskauden aikaisesta muutoksesta.

Kuntarahoitus on tarkentanut alkuvuoden 2019 aikana odotettavissa olevien luottotappioiden arviointimenetelmiä ja mallissa käytettäviä oletuksia. Uudelleenarvioinnilla ei ollut olennaista vaikutusta odotettavissa olevien luottotappioiden määrään.

Odotettavissa olevien luottotappioiden tulosvaikutus koko tilikauden 2018 aikana oli yhteensä +564 tuhatta euroa.

Kuntarahoitus tarkensi 2018 tilikauden aikana odotettavissa olevien luottotappioiden arviointimenetelmiä ja mallissa käytettäviä oletuksia. Uudelleenarvioinnilla ei ollut olennaista vaikutusta odotettavissa olevien luottotappioiden määrään.

Lainanhoitojoustot

Kesäkuun 2019 lopussa myönnettyjä lainanhoitojoustoja oli yhteensä 47 110 tuhatta euroa saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä.

Vuoden 2018 lopussa myönnettyjä lainanhoitojoustoja oli yhteensä 61 551 tuhatta euroa saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä.

Toteutuneet luottotappiot

Alkuvuoden 2019 aikana Kuntarahoitus kirjasi toteutuneita luottotappioita antolainasaamisistaan 179 tuhatta euroa. Yhtiöllä on antolainasaamisilleen vastaavan suuruinen kiinteistövakuus sekä valtion täytetäkaus. Saamiset on kirjattu tase-erään muissa varoissa oleviin takaussaamisiin yleisöltä ja julkisyhteisöiltä (vaihe 1) ja esitetty toteutuneen luottotappion palautuksena. Saamisiin liittyvien vakuuksien ja takauksien vuoksi niihin ei arvioida sisältyvän lopullista luottoriskiä.

Tilikauden 2018 aikana Kuntarahoitus kirjasi toteutuneita luottotappioita antolainasaamisistaan 434 tuhatta euroa. Yhtiöllä on antolainasaamisilleen vastaavan suuruinen kiinteistövakuus sekä valtion täytetäkaus. Saamiset on kirjattu tase-erään muissa varoissa oleviin takaussaamisiin yleisöltä ja julkisyhteisöiltä (vaihe 1) ja esitetty toteutuneen luottotappion palautuksena. Saamisiin liittyvien vakuuksien ja takauksien vuoksi niihin ei arvioida sisältyvän lopullista luottoriskiä.

Liite 9. Yleiseen liikkeeseenlasketut velat

(1 000 €)	30.6.2019		31.12.2018	
	Kirjanpitoarvo	Nimellisarvo	Kirjanpitoarvo	Nimellisarvo
Joukkovelkakirjalainat	25 359 409	25 779 681	23 840 174	24 983 497
Muut	2 447 170	2 451 564	3 061 824	3 067 904
Yhteensä	27 806 579	28 231 245	26 901 998	28 051 402

Kaikki emoyhtiön varainhankinta on Kuntien takauskeskuksen takaamaa.

Liite 10. Päämainstrumentit

30.6.2019 (1 000 €)	Valuutta	Nimellisarvo	Kirjanpitoarvo	Korkosidonta	Takaisinmaksu aikaisintaan
AT1-pääomalaina	EUR	350 000	347 454	Kiinteä	1.4.2022
Yhteensä		350 000	347 454		

31.12.2018 (1 000 €)	Valuutta	Nimellisarvo	Kirjanpitoarvo	Korkosidonta	Takaisinmaksu aikaisintaan
AT1-pääomalaina	EUR	350 000	347 454	Kiinteä	1.4.2022
Yhteensä		350 000	347 454		

Laina on ensisijaiseen lisöpääomaan luettava erityisehtoinen ja vakuudeton joukkovelkakirjalaina, jonka ehdot on laadittu täyttämään vakavaraisuusasetuksessa (EU 575/2013) asetetut niin sanotun AT1-pääomalainan vaatimukset. Lainalla ei ole eräpäivää. Lainalle voidaan maksaa korkoa vain jakokelpoisista varoista Vakavaraisuusasetuksessa asetetuina edellytyksin, ja yhtiö päättää, maksetaanko lainalle korkoa koronmaksupäivänä. Koron maksun peruutus on lopullinen, eikä maksamatta jäänyttä korkoa lisätä lainan pääomaan. Lainan pääoma kirjataan alas, jos yhtiön ydinpääoman (CET1) suhde riskipainotettuihin saamisiin on pienempi kuin 5,125 %. Yhtiö voi päättää lainan pääoman takaisinkirjaamisesta osaksi tai kokonaan, jos Vakavaraisuusasetus tämän mahdollistaa yhtiön taloudellisen tilan parantumisen perusteella. Yhtiöllä on oikeus, muttei velvollisuutta 1.4.2022 ja sen jälkeen vuosittain koronmaksupäivänä lunastaa laina takaisin,

mikäli valvova viranomaisella on etukäteen hyväksynyt takaisinmaksun. Valvovalla viranomaisella on mahdollisuus antaa lupa lainan takaisinmaksuun myös erityisestä syystä, esimerkiksi jos lainsäädäntö tai viranomaiskäytäntö muuttuisi niin, että korkojen täysi vähennysoikeus menetetään tai mikäli yhtiö joutuisi maksamaan lainan ehtoissa mainittuja lisäsuorituksia. Viranomaisluokituksessa tapahtuu muutos, jonka johdosta laina todennäköisesti suljettaisiin omien varojen ulkopuolelle tai luokiteltaisiin uudelleen laadultaan alempiarvoiseksi omiksi varoiksi. Lainan pääoma, korko ja muu hyvitys maksetaan takaisin yrityksen purkauksessa ja konkurssissa kaikkia muita ylempitasoisia velkoja huonommalla etuoikeudella. AT1-pääomalaina on konsernissa oman pääoman ehtoinen instrumentti ja emoyhtiön kirjanpidossa se on kirjattu velaksi tase-erään Velat, joilla on huonompi etuoikeus.

Liite 11. Pantatut varat

(1 000 €)	30.6.2019	31.12.2018
Pantatut velkakirjat keskuspankille	2 770 326	2 718 254
Pantatut velkakirjat Kuntien takauskeskukselle	10 737 861	10 693 577
Yhteensä	13 508 187	13 411 831

Pantatut varat:

- 1) Kuntarahoitus on keskuspankin hyväksymä rahapolitiikan vastapuoli ja tätä tarkoitusta varten keskuspankkiin on asetettu ennakoon riittävä määrä vakuuksia kyseiseen asemaan liittyviä mahdollisia operaatioita varten.
- 2) Kuntarahoitus on pantannut Kuntien takauskeskukselle taulukossa esitetyn määrän antolainaukseensa liittyviä velkakirjoja. Kuntien takauskeskus takaa Kuntarahoituksen varainhankinnan ja Kuntarahoitus antaa takauskeskuksen takauksille vastavakuuksia siten kuin laissa Kuntien takauskeskuksesta on määritelty.

Liite 12. Ehdolliset varat ja velat

Yhtiön liikkeeseen laskeman AT1-pääomalainan kertynyt korko muodostaa 3,1 miljoonan euron suuruisen ehdollisen velan tilanteessa 30.6.2019. Ehdollinen velka realisoituu oman pääoman vähennyksenä Kuntarahoituksen päättäessä koronmaksusta. Vertailuajankohtana 31.12.2018 yhtiöllä oli 9,5 miljoonan euron ehdollinen velka, joka realisoitui koronmaksun yhteydessä 1.4.2019.

Konsernilla ei ole ehdollisia varoja 30.6.2019 tai vertailuajankohtana 31.12.2018.

Liite 13. Taseen ulkopuoliset sitoumukset

(1 000 €)	30.6.2019	31.12.2018
Luottolupaukset	2 480 229	2 796 753
Yhteensä	2 480 229	2 796 753

Liite 14. Lähipiiritapahtumat

Kuntarahoituksen lähipiiriin kuuluvat yhtiön osakkeenomistajat, joilla on yli 20 % yhtiön kaikkien osakkeiden tuottamasta yhteenlasketusta äänimäärästä, toimitusjohtaja, toimitusjohtajan sijainen, muut johtoryhmän jäsenet, hallituksen jäsenet sekä näiden henkilöiden puoliset, lapset ja huollettavat sekä puolisoitten lapset ja huollettavat. Lisäksi Kuntarahoituksen lähipiiriin kuuluvat myös yhteisöt, joissa edellä mainitut henkilöt käyttävät joko välittömästi tai välillisesti määräysvaltaa, toisen kanssa yhteistä määräysvaltaa tai huomattavaa vaikutusvaltaa. Kuntarahoituksen lähipiiriin kuuluu myös tytäryhtiö Rahoituksen neuvontapalvelut Inspira Oy.

Kuntarahoituksen toimintaa rajaa Kuntien takauskeskuksesta annettu laki ja Kuntien takauskeskuksen kanssa allekirjoitettu puitesopimus, joiden perusteella yhtiö voi myöntää rahoitusta ainoastaan lain mukaisille tahoille (kunnat, kuntayhtymät, kuntien määräysvallassa olevat yhtiöt sekä valtion viranomaisten nimeämät asuntojen vuokraamista tai tuottamista ja ylläpitoa sosiaalisin perustein harjoittavat yhteisöt).

Kuntarahoitus on toteuttanut lähipiiriin kuuluvien luonnollisten henkilöiden kanssa ainoastaan työsuhdeperäisen palkan- ja palkkiomaksun eikä Kuntarahoituksella ole laina- tai rahoitusaamiaisia mainitulta luonnollisilta henkilöiltä. Tytäryhtiö Inspiran kanssa toteutetut liiketapahtumat käsittävät hallintopalveluihin liittyviä veloituksia ja Kuntarahoituksen Inspiralta ostamia asiantuntijapalveluita.

Lähipiiritapahtumissa ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia 31.12.2018 jälkeen.

Liite 15. Katsauskauden jälkeiset tapahtumat

Kuntarahoitus laski heinäkuun alussa liikkeeseen historiansa kolmannen julkisen vihreän viitelainan eli ympäristöhankkeisiin kohdennetun joukkovelkakirjalainan. Joukkovelkakirjalainan koko oli 500 miljoonaa euroa. Liikkeeseenlasku oli erittäin kysytty, mikä on osoitus Kuntarahoituksen aktiivisesta ja pitkäjänteisestä sijoittajayhteistyöstä ja markkinoiden yleisestä kiinnostuksesta vihreisiin sijoituskohteisiin.

Raportti Kuntarahoitus Oyj:n puolivuositarkastuksen 1.1.–30.6.2019 yleisluonteisesta tarkastuksesta

Kuntarahoitus Oyj:n hallitukselle

Johdanto

Olemme tarkastaneet yleisluonteisesti Kuntarahoitus Oyj:n konsernin taseen 30.6.2019, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, oman pääoman muutoksia koskevan laskelman ja rahavirtalaskelman kyseisenä päivänä päättyneeltä kuuden kuukauden jaksolta sekä liitetiedot. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat puolivuositarkastuksen laatimisesta ja siitä, että se antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) sekä muiden Suomessa voimassa olevien puolivuositarkastuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Suorittamamme yleisluonteisen tarkastuksen perusteella esitämme johtopäätöksen puolivuositarkastuksesta.

Yleisluonteisen tarkastuksen laajuus

Yleisluonteinen tarkastus on suoritettu kansainvälisen yleisluonteista tarkastusta koskevan standardin ISRE 2410 "Yhteisön tilintarkastajan suorittama osavuosi-informaation yleisluonteinen tarkastus" mukaisesti. Yleisluonteiseen tarkastukseen kuuluu tiedustelujen tekemistä pääasiallisesti talouteen ja kirjanpitoon liittyvistä asioista vastaaville henkilöille sekä analyyttisiä toimenpiteitä ja muita yleisluonteisen tarkastuksen toimenpiteitä. Yleisluonteinen tarkastus on laajuudeltaan huomattavasti

suppeampi kuin tilintarkastusstandardien mukaisesti suoritettava tilintarkastus, ja siksi emme pysty sen perusteella varmistumaan siitä, että saamme tietoomme kaikki sellaiset merkittävät seikat, jotka ehkä tunnistettaisiin tilintarkastuksessa. Näin ollen emme anna tilintarkastuskertomusta.

Johtopäätös

Yleisluonteisen tarkastuksen perusteella tietoomme ei ole tullut mitään, mikä antaisi meille syyn uskoa, ettei puolivuositarkastus anna EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) sekä muiden Suomessa voimassa olevien puolivuositarkastuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeita ja riittäviä tietoja yhteisön taloudellisesta asemasta 30.6.2019 ja sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista kyseisenä päivänä päättyneeltä kuuden kuukauden jaksolta.

Helsinki 15. elokuuta 2019
KPMG OY AB

Tiia Kataja
KHT

Kuntarahoitus Oyj

Jaakonkatu 3 A, PL 744

00101 Helsinki

Puh. 09 6803 5666

www.kuntarahoitus.fi

etunimi.sukunimi@kuntarahoitus.fi